

**PROGRAM ROZVOJA OBCE
ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ**

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

2020

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

© JWTS, s.r.o.

**Program rozvoja obce ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ je vlastníctvom,
imaním obce ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ.**

Program rozvoja obce ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ je autorským dielom JWTS, s.r.o.

**Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií
sú vyhradené pre spracovateľa projektu – spoločnosť JWTS, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.**

**Akékoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo
jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnu zodpovednosť!**

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Názov:	Program rozvoja obce ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ na roky 2020 – 2027
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obec: ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ
Územný plán obce schválený:	
Dátum schválenia PRO:	apríl 2020
Dátum platnosti PRO:	31. 12. 2027
Publikovaný verejne:	apríl 2020
Spracovateľ:	JWTS, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 50 362 275 Registrácia: Okresný súd Košice I., odd. Sro, vložka: 39486/V

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

OBSAH

ÚVOD	6
1. PROGRAM ROZVOJA OBCE	6
1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA OBCE A JEHO PRÍPRAVA	6
1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE	7
1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE	8
1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY	8
1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV	8
1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	8
1.7 OSNOVA AKTUALIZOVANÉHO PROGRAMU ROZVOJA OBCE	10
A ANALYTICKÁ ČASŤ	12
2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE	12
AI ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	16
3. KRAJINA	16
4. OBYVATELSTVO	17
5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE	19
6. ŠKOLSTVO	20
7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY	21
8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	22
9. KULTÚRA A ŠPORT	24
10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI	25
11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCE	25
AII ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	27
12. EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCE	27
13. NEPODNIKATELSKÉ SUBJEKTY	29
14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	30
15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	30
16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI	31
17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCE	32
AIII ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA A SWOT	33
B STRATEGICKÁ ČASŤ	36
18. VYMEDZENIE POJMOV	36
19. VÍZIA OBCE	37
20. PRIORITY A CIELE	37
21. PREROKOVANIE STRATEGICKEJ ČASTI	45
C PROGRAMOVÁ ČASŤ	46
22. PREHEAD OPATRENÍ	46
23. INDIKÁTORY OPATRENÍ	61
D REALIZAČNÁ ČASŤ	64
24. MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE	64
25. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU ROZVOJA OBCE	65
26. KOMUNIKÁCIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE	68
27. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2019 - 2020	69
E FINANČNÁ ČASŤ	71
ZÁVER	72

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ÚVOD

Obec Zemplínska Široká plánovanie svojho rozvoja deklarovala v roku 2016, kedy bol prijatý prvý dokument Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej aj „PHSR“, „plán rozvoja“). Realizácia aktivít podľa tohto plánu sa osvedčila. Investície a projekty, ktoré obec realizovala boli koordinované a nie náhodilé. Úspešné boli aj viaceré projekty a granty, ktoré obec pre svoj rozvoj využila. Platnosť pôvodného PHSR je ukončená v roku 2020. Pre nové, ďalšie programové obdobie 2021 – 2027 sa obec Zemplínska Široká rozhodla pripraviť Program rozvoja obce v nadväznosti na aktuálnu legislatívu, ako aj v nadväznosti na Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027.

Program rozvoja obce Zemplínska Široká je koncepčný dokument, ktorý hodnotí predchádzajúce obdobie z hľadiska naplnenia plánovaných cieľov, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju daného územia. Program rozvoja obce odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť vo vnútri obce, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú spoločné pre všetkých obyvateľov obce. Program rozvoja obce je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného prospechu“. Zároveň využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

1. PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

1.1 ÚČEL PROGRAMU ROZVOJA OBCE A JEHO PRÍPRAVA

Kľúčovou ambíciou pri príprave aktualizácie Programu rozvoja obce je skutočnosť, že využitie finančných, materiálnych a ľudských zdrojov je limitované a je potrebné ich užívanie plánovať tak, aby z toho mala obec a jej obyvatelia čo najväčší úžitok. Skúsenosť z predchádzajúcich rokov potvrdila, že šikovným manažmentom sa to dá.

Program rozvoja obce Zemplínska Široká do roku 2027 je strednodobým plánom pre pokračovanie naštartovaných dlhodobých procesov, ktoré vedú ku zlepšeniu sociálno-ekonomických podmienok života obce a jej obyvateľov. Je návodom pre individuálne projekty obce, jej podnikateľského zázemia, spolkov, či záujmových organizácií pri spoločnom úsilí o vlastný rozvoj. Program rozvoja obce slúži ako podklad pre zdôvodňovanie finančných potrieb

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

pri využívaní štátnych zdrojov a súčasne je potrebnou podmienkou k získaniu dotácií z fondov Európskej únie.

Starosta obce Zemplínska Široká poveril spracovaním rozvojového dokumentu obce odborníkov spoločnosti JWTS, s.r.o., lídri ktorej sa dlhodobo zaoberajú aktivitami v prospech obcí. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stalo obecné zastupiteľstvo obce. Obecné zastupiteľstvo obce prihliadalo na záujmy rozvoja obce, ale aj na záujmy podnikateľov a ďalších subjektov, ktoré priamo aj nepriamo svojim pôsobením ovplyvňujú rozvoj obce a regiónu. Program rozvoja obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá potrebám obce, ale aj potrebám jednotlivých subjektov v nej pôsobiacich.

1.2 ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE

NÁZOV DOKUMENTU	Program rozvoja obce Zemplínska Široká na roky 2020 - 2027
FORMA SPRACOVANIA	Program rozvoja obce Zemplínska Široká je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Programu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Programu rozvoja boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad, Katastrálny úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Program rozvoja obce je v súlade s koncepčnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania aktualizácie Programu rozvoja obce koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: JWTS, s.r.o. Manažéri za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Riadiaca skupina: Ing. Miroslav Čičák – zástupca starostu obce Ing. Miroslav Dvorník – manažér vo firme Yazaki Pracovná skupina: Marek Čermák – príslušník štátnej polície Štefan Praskaj – vodič z povolania f. Arriva Marta Galová – dôchodkyňa Mgr. Michal Guzej – dôchodca Ján Šamudovský – podnikateľ, výroba a predaj okien a žaluzií Mgr. Mária Tomková – matrikárka a administratívna pracovníčka OÚ Ing. Iveta Havranová – ekonómka OÚ
OBDOBIE SPRACOVANIA	Program rozvoja obce bol spracovaný v období december 2019 – marec 2020
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Program rozvoja obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

1.3 HARMONOGRAM SPRACOVANIA PROGRAMU ROZVOJA OBCE

TERMÍN: december 2019 – marec 2020	XII.	I.	II.	III.
Úvod				
Analytická časť				
Strategická časť				
Programová časť				
Realizačná časť				
Finančná časť				
Záver				

Zdroj: spracovateľ

1.4 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY

Právnym rámcom spracovania Programu rozvoja obcí sú ustanovenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Rovnako dôležitým východiskom pre Program rozvoja obce je viacročný rozpočet obce, strategická časť Programu zohľadňuje aj Územný plán obce Zemplínska Široká.

1.5 ZOZNAM ANALYZOVANÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV

NÁZOV DOKUMENTU	PLATNOSŤ DOKUMENTU	ÚROVEŇ DOKUMENTU	ZDROJ
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027	2030	národná	www.gov.sk

Zdroj: spracovateľ

1.6 HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Od roku 2016, kedy dol spracovaný, schválený a prijatý prvý Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zemplínska Široká prešla obec viacerými pozitívnymi zmenami a realizovala viaceré rozvojové projekty, ktoré skvalitnili život obyvateľov aj návštevníkov obce, regiónu a jeho okolia. Obec sa zapojila do prípravy a následnej realizácie viacerých investičných projektov a grantov, ktoré by bez takejto finančnej pomoci nebolo možné realizovať. Obec úspešne

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

využila nenávratné finančné prostriedky a ďalšiu grantovú pomoc v prospech vlastného rozvoja a mohla tak realizovať prioritné investičné aktivity, na ktoré by veľmi ťažko vedela vyčleniť finančné prostriedky z vlastných zdrojov. Podrobné hodnotenie realizácie aktivít pôvodného PHSR je uvedené v tabuľke.

Tabuľka Hodnotenie realizovaných investícií

ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Projektová dokumentácia		
			Rekonštrukcia chodníkov		2016
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
		2400			
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Projektová dokumentácia - kanalizácia		2016
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
		123,84			
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Projektová dokumentácia- Rekonštrukcia MŠ		2016
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			3348		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Projektová dokumentácia – vodovodná prípojka miestna kanalizácia		2016
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			100		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Rozšírenie kapacít Materskej školy v Zemplínskej Širokej		2016
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
		145568,92	4451,45		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Rekonštrukcia telocvične ZŠ		2016
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
		25094			
ČÍSLO OPATRENIA			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

NÁZOV AKTIVITY					
			Rekonštrukcia budovy ZŠ		2017
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			9696,22		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Projektová dokumentácia-zníženie energetickej náročnosti budovy OcÚ a KD		2017
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			3731,60		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Projektová dokumentácia-rozšírenie hospodárskeho dvora		2017
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			450		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Rekonštrukcia chodníkov		2018
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
		109000	1063,30		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Elektrická prípojka – hospodársky dvor		2018
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
			4145,50		
ČÍSLO OPATRENIA NÁZOV AKTIVITY			NÁZOV PROJEKTU		ROK REALIZÁCIE
			Rekonštrukcia chodníkov		2019
ROZPOČET PROJEKTU CELKOM*	ZÍSKANÉ PROSTRIEDKY, GRANTY	VÝŠKA ZÍSKANÝCH PROSTRIEDKOV*	POUŽITÉ VLASTNÉ ZDROJE*	POPIS	
		15000			

*uvádzané v €

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

1.7 OSNOVA PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Program rozvoja obce formuluje aktuálne kľúčové problémy obce, jasne definuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Program rozvoja obce je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

a občianskeho sektora. Program rozvoja je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia aj kultúrneho dedičstva. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
- Programová časť
- Realizačná časť
- Finančná časť
- Záver
- Prílohy

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

A. ANALYTICKÁ ČASŤ

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: 1 624,5858 ha

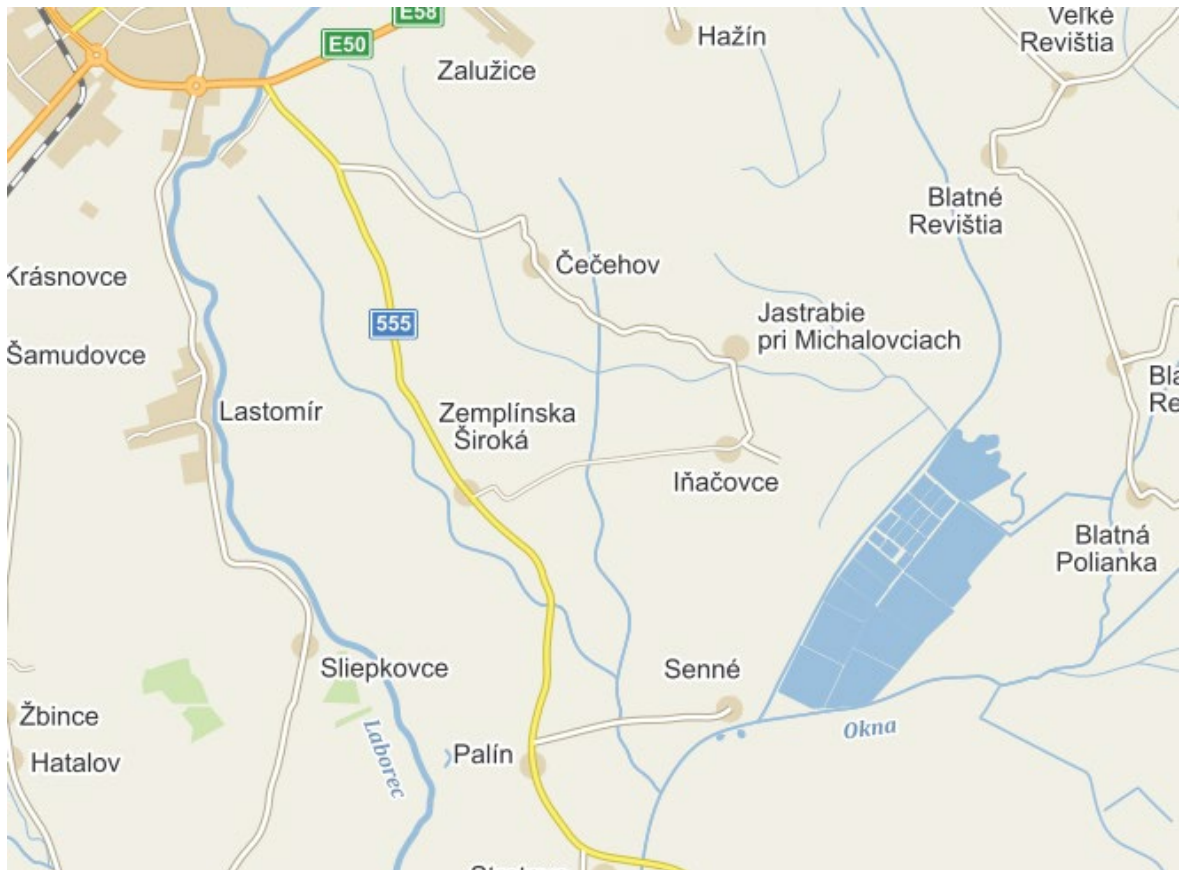
Počet obyvateľov k 31. 12. 2019: 949

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Zemplínska Široká leží vo východnej časti Slovenska, v Košickom kraji – jeho zemepisné sú-radnice sú 48° 41' 21" severnej zemepisnej šírky a 21° 98' 20" východnej zemepisnej dĺžky. Obec sa rozprestiera v nadmorskej výške 108 metrov nad morom (n. m.).

Vlastné katastrálne územie Zemplínskej Širokej začína na katastrálnej hranici s obcami Zalužice a Čečehov, severovýchodne od Troganovho mlyna, odtiaľ pokračuje na juh až juhovýchod k Čečehovskému kanálu, k trojhranici s obcami Iňačovce a Senné. Stredom Čečehovského kanála potom v dĺžke približne 2 km prechádza k trojhranici s obcami Senné a Palín, tu sa stáca na západ a prechádza štátnu cestu Michalovce – Pavlovce nad Uhom. Ďalej pokračuje cez rieku Laborec k trojhranici s obcami Sliepkovce a Žbince – v tomto bode sa prudko stáča na sever, pričom opäť prekračuje Laborec a smeruje k lokalite „Za dubom“, kde sa stretávajú hranice troch obcí – Zemplínskej Širokej, Lastomíra a Michaloviec. V tomto mieste sa hranica stáča na východ, tu prekračuje štátnu cestu Michalovce – Pavlovce nad Uhom a povyše Troganovho mlyna sa dostáva do východzieho miesta. Najvyšší bod (109 metrov n. m.) sa nachádza v strede obce, najnižší bod (100 metrov n. m.) je na hladine rieky Laborec – v mieste, kde rieka opúšťa chotárnu hranicu.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Obrázok 1 Mapa polohy obce

2.3 HISTÓRIA OBCE

Rebrín je severovýchodnou časťou obce Zemplínska Široká a tvorí jej väčší celok. Patrí k starobylým slovenským dedinám na teritóriu bývalej Užskej župy. Jeho vznik možno predpokladať pred 11. storočím. Prvá písomná správa o Rebríne pochádza z roku 1266, nachádza sa v listine Jágerskej kapituly.

Krášok tvorí juhozápadnú časť obce Zemplínska Široká. Vznikol v 15. až v prvej polovici 16. storočia na území rebrínskeho chotára. Prvá písomná správa o dedine Krášok je z roku 1549,

Rebrín bol nielen staršou ale aj väčšou dedinou ako Krášok. V roku 1802 na sviatok Petra a Pavla bola prevedená posviacka gréckokatolíckeho chrámu, v roku 1857 sa začala budovať fara. Dátum založenia cirkevnej školy je nezistiteľný, prvá zmienka o škole je z roku 1895. V rokoch 1848 - 1918 obec Rebrín vystupovala pod názvom Rebrén alebo Rebrény, Krášok sa uvádzal ako Kraska alebo Kráska.

V roku 1905 vypukol požiar, vyhorela skoro celá obec Rebrín a v Krášku 8 domov.

Počas 1. svetovej vojny (1914 - 1918) sa bojové operácie obcí Rebrín a Krášok bezprostredne nedotkli. Vojnové udalosti však vplývali na život obyvateľov sprostredkované (hlad, chudoba,

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

choroby, úmrtia na frontoch). Počas vojny boli zbrané 2 zvony z gréckokatolickej cerkvi, čím prestala chodiť aj vežová hodina, ktorá bola jediná v okolí, zvony boli opätovne sprevádzkované v roku 1922.

V roku 1918 sa začalo v škole vyučovať v maďarčine, 15. 9. 1920 sa začalo vyučovať po slovensky. Prvá pravoslávna bohoslužba bola dňa 28. 10. 1926 v miestnej ľudovej škole, aby sa pravoslávny veriaci mali kde nábožensky vyžívať, ešte v tom istom roku si vybudovali dočasnú drevenú modlitebňu. V roku 1934 na sviatok Narodenia Prečistej Devy Márie bola prevedená vysviacka pravoslávneho chrámu. Prvé rádio v obci mal gr. kat. farár Kopčaj v roku 1937. Počas 2. svetovej vojny v mesiaci august 1944 bol vyhlásený zákaz nočného vychádzania, od 4. augusta 1944 boli v obciach ubytovaní nemeckí vojaci. V súvislosti s bojovými operáciami dopadli do školskej záhrady bomby, poškodená bola budova rebrínskej školy. Dňa 26. novembra 1944 oslobodili Rebrín i Krášok vojaci 4. ukrajinského frontu ČA. Napriek tomu, že obce neboli priamo v pásme bojov došlo k zničeniu i poškodeniu domov a obecných budov. V roku 1949 obe obce boli kompletne elektrifikované, dňa 16. 7. 1949 o 17. hodine bol zapojený elektrický prúd.

1. 9. 1950 bol v obci zriadený matričný obvod. Koncom roka 1952 boli v Rebríne a Krášku založené celoobecné JRD III. typu, v dôsledku nepriaznivých materiálo - technických podmienok sa obidve JRD v lete 1953 rozpadli. Opätovne v Krašku bolo založené JRD III. typu v polovici roku 1957 a v Rebríne 30. 11. 1957. V roku 1954 nastúpil v obci obvodný lekár, 26. 11. 1955 bol otvorený poštový úrad, 4. 12. otvorený nový kultúrny dom prerobený z bývalej ľudovej školy.

V júni 1960 došlo k zlúčeniu obidvoch obcí do jednej obce s názvom Rebrín - Krášok. Napriek zlúčeniu oboch obcí družstva hospodárili samostatne, k zlúčeniu družstva došlo až v roku 1973. Od roku 1961 sa začal oficiálne používať názov obce Zemplínska Široká. 26. 12. 1969 bolo otvorené nákupné stredisko „Jednota a pohostinstvo“. V roku 1974 bola ukončená výstavba tribúny na futbalovom ihrisku. Výstavba základnej školy bola ukončená v roku 1976, materská škola bola presťahovaná do upravených priestorov školy v roku 1978. V roku 1975 došlo k transformácii JRD na Poľnohospodárske družstvo Palín, v roku 1983 ukončená výstavba VOŠ. Po novembrových udalostiach v roku 1989 takmer všetky spoločenské organizácie zanikli.

V novembri 1993 bola obec plynofikovaná. Od roku 1996 sa začali používať obecné symboly - zástava, erb, pečatidlo, ktoré boli posvätené pri oslavách 730. výročia prvej písomnej zmienky o obci. 9. februára 1997 bol do užívania odovzdaný dom smútku a 15. mája 1999 začal prevádzku nový obecný úrad, celý objekt kultúrneho domu bol skolaudovaný 15. júna 2001. Vo februári 2003 ukončilo činnosť PD Palín pre veľkú zadlženosť. 30. novembra 2003 bola zrušená pošta v obci Zemplínska Široká. V roku 2006 bola obec napojená na vodovodnú sieť.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

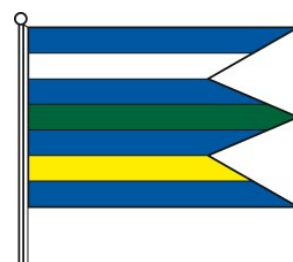
2.4 SYMBOLY OBCE

Erb obce Zemplínska Široká tvorí v hornej modrej polovici deleného štítu po zelenej, mierne oblej pažiti beží strieborný zlatohrivý kôň, v dolnej modrej polovici stojí vľavo otočený zlatý jeleň so striebornou zbrojou. Erb obce je zapísaný v Heraldickom registri SR pod signatúrou Z-40/1996.

Obrázok 2 Erb obce

Vlajka obce pozostáva z pozdĺžnych pruhov vo farbách 1/7 modrá, 1/7 biela, 1/7 modrá, 1/7 zelená, 1/7 modrá, 1/7 žltá a 1/7 modrá. Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Obrázok 3 Vlajka obce

2.5 ZAČLENENIE OBCE DO MIKROREGIÓNU

Obec Zemplínska Široká je súčasťou mikroregiónu Čierna Voda – Uh. Hlavným cieľom mikroregiónu je príprava, presadzovanie a realizácia spoločných cieľov a záujmov v rôznych oblastiach rozvoja a spoločenského života a pre hospodársky a sociálny rozvoj obcí mikroregiónu. Členmi mikroregiónu sú ďalej obce: Bajany, Čečehov, Iňačovce, Jastrabie, Palín, Pavlovce n/Uhom, Senné, Stretava, Stretavka a Vysoká n/Uhom.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

A I. ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

3. KRAJINA

3.1 CHARAKTERISTIKA ÚZEMIA OBCE A VYUŽITIE KRAJINY

Obec leží v krajinnom podcelku Východoslovenskej nížiny, ktorá má rovinatý ráz s nepatrnými rozdielmi v úrovni reliéfu a miernymi vyvýšeninami, ktoré nadobúdali význam pri záplavách, ako útočiska drobnej zveri.

Chotár obce tvorí až 90 % poľnohospodársky využívanej pôdy. Štruktúra pôdneho fondu je znázornená v tabuľkách.

V rámci poľnohospodárskej pôdy najväčšiu rozlohu tvorí orná pôda, o niečo menšia je rozloha lúk a pasienkov. V katastri obce sa nenachádzajú lesy. V obci v rámci nepoľnohospodárskej pôdy najväčšiu časť katastrálneho územia tvoria zastavané plochy 5,30%.

Tabuľka: Využívanie pozemkov obce

OBEC	POĽNOHOSPODÁRSKE POZEMKY	LESNÉ POZEMKY	VODNÉ PLOCHY	ZASTAVANÉ PLOCHY	OSTATNÉ PLOCHY	CELKOM
	1 466,89		61,51	86,1	10,09	1 624,59
% k ploche celkom	90,29		3,79	5,30	0,62	100

Uvádzané v ha.

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

Tabuľka: Využívanie poľnohospodárskej pôdy v obci

OBEC	DRUH POZEMKU					CELKOM
	ORNÁ PÔDA	ZÁHRADY	VINICE	OVOCNÉ SADY	LÚKY, PASTVINY	
	931,38	48,7		1,43	485,39	1 466,89
% k ploche celkom	57,33	3,00		0,08	29,88	90,29

Uvádzané v ha.

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

4. OBYVATEĽSTVO

4.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný stabilný počet obyvateľov, čo pozitívne ovplyvňuje predpokladaný rozvoj obce. Pozitívny demografický vývoj je ovplyvnený vhodnými podmienkami pre život v obci a záujmom obce vytvárať podmienky pre individuálnu výstavbu domov.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
952	947	951	945	947	951	958	949

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020, stav k 31. 12. 2019

V obci žije obyvateľstvo prevažne slovenskej národnosti, najpočetnejšou národnostnou menšinou sú obyvatelia rómskej národnosti, v obci žijú aj obyvatelia maďarskej, rusínskej, ukrajinskej a českej národnosti.

4.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať primeraný stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obci dosahuje hodnotu asi 0,72955. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (62 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 -15 rokov. Aktuálna hodnota indexu obce vypovedá o stabilizovanom stave obce, so sklonom k miernemu starnutiu populácie, čo je však všeobecný stav v rámci celého Slovenska.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

0 – 15 rokov	15 – 52 rokov	viac ako 62 rokov
159	676	116

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

4.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce, je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo prináša riziko vyššej nezamestnanosti. Naopak vyššie vzdelanie obyvateľov prináša vyššie využitie ekonomického potenciálu obce.

V obci celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku so stredným odborným vzdelaním s maturitou a so základným vzdelaním. Početná je aj skupina obyvateľov so učňovským vzdelaním bez maturity. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je zanedbateľný a zodpovedá vzdelanostným potrebám regiónu. Najviac vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v technických a poľnohospodárskych odboroch, druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia s humanitným vzdelaním univerzitného smeru.

Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že remeselne zruční obyvatelia sú silným potenciálom obce. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v regióne a jeho blízkom okolí.

Tabuľka: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov

BEZ VZDELANIA	ZÁKLADNÉ	UČŇOVSKÉ BEZ MATUREITY	STREDNÉ ODBORNÉ S MATUREITOU	VŠEOBECNÉ STREDNÉ, GYMNAZIUM	VYSOKO-ŠKOLSKÉ I. STUPŇA	VYSOKO-ŠKOLSKÉ II. STUPŇA
178	200	137	266	34	25	79

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

4.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obec Zemplínska Široká sa nachádza v regióne so stabilne vyššou mierou nezamestnanosti ako je celoštátny priemer. Väčšina obyvateľov obce nachádza svoje uplatnenie v okolitom priemysle, sčasti aj v poľnohospodárstve, ale významná časť obyvateľov odchádza za prácou v pravidelných turnusoch do vzdialenejších regiónov a do zahraničia.

Aj keď počet nezamestnaných v evidencii postupne v posledných rokoch klesá, nezanedbateľný a stabilný je počet dlhodobozamestnaných obyvateľov. Obec aktuálne zamestnáva na aktivačných prácach 2 obyvateľov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

4.5 DOMOVÝ A BYTOVÝ FOND

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevystáhnovať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale ostať v obci. Obec dlhodobo venuje pozornosť vytváraniu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu domov.

Občania obce žijú len v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, 45 domov je neobývaných a 10 domov je obývaných prechodne, spravidla na víkendovú rekreáciu. Obec nemá obecné byty.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu

DOMY			BYTY		
OBÝVANÉ DOMY	NEOBÝVANÉ DOMY	PRECHODNÉ DOMY	OBÝVANÉ BYTY	VLASTNÉ BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH	VO VLASTNÝCH RODINNÝCH DOMOCH
232	45	10	0	0	287

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

Vďaka priaznivým podmienkam pre individuálnu výstavbu sa po roku 2006 postavilo viac ako 21 domov.

Tabuľka: Vek domového a bytového fondu

POSTAVENÉ V ROKOCH			
1920 – 1970	1971 - 1991	1992 – 2005	2006 - 2019
174	72	20	21

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A ZÁZEMIE

5.1 ZDRAVOTNÉ A SOCIÁLNE SLUŽBY

V obci Zemplínska Široká sa nenachádza žiadne zdravotné stredisko, ani ambulancia všeobecného lekára či pediatra. Najbližšie zdravotné stredisko je v Palíne, potom Poliklinika v Michalovciach. V prípade poranenia alebo vážnejších zdravotných problémov sa najbližšia nemocnica nachádza v Michalovciach a v Trebišove.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Pre svojich občanov obec nezabezpečuje žiadne sociálne služby, ani terénnu starostlivosť. Zariadenie pre seniorov s celodennou, alebo stálou starostlivosťou v obci nie je. V obci je vybudovaný Dom smútku.

5.2 OSTATNÉ SLUŽBY A OBCHODY

V obci je dostupný predaj základných potravín spojený s predajom zmiešaného tovaru. K dispozícii je aj večierka. Sortiment predaja v obchodoch je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do Michaloviec. V centre obci sa nachádza aj pohostinstvo. Obyvatelia obce nemajú k dispozícii bankomat žiadnej banky, v obci sa nenachádza ani pošta, zabezpečené je len doručovanie.

6. ŠKOLSTVO

Stabilizovaný demografický vývoj za posledné roky sa odrazil aj v stabilizovanom počte detí a žiakov, ktoré navštevujú predškolské zariadenie a školu zriadené obcou. Obec je zriaďovateľom jednej materskej školy a jednej nepnoorganizovanej základnej školy. Kapacitu predškolského zariadenia bude potrebné rozšíriť s ohľadom na predpokladaný rast detí predškolského veku, kapacita školy je zatiaľ postačujúca.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov MŠ:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
18	17	20	23	18	18	20	19

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

Materskú školu navštevujú prevažne deti z obce. Viacerí obyvatelia vozia svoje deti do predškolských zariadení v Michalovciach.

V Materskej aj v Základnej škole je zabezpečené stravovanie detí a žiakov vo vlastnej jedálni. V Základnej škole chýbajú kluby, deti navštevujú záujmové krúžky kultúrneho a športového zamerania. Materská škola má detské ihrisko, základná škola nemá svoju telocvičňu, ale multifunkčné ihrisko.

Budova materskej školy a základnej školy bola v posledných rokoch rozširovaná a zároveň rekonštruovaná a modernizovaná aj z hľadiska energetickej úspornosti. Postupne obec bude

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

potrebovať modernizovať aj interiérové vybavenie budov a zabezpečiť rekonštrukciu ich technickej infraštruktúry a médií.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov ZŠ:

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
28	31	32	36	37	40	32	31

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

V obci je potenciál rozšíreného vyučovania umeleckých predmetov hudby a tanca, ale v obci na nenachádza umelecká škola.

7. EKONOMIKA A RIADENIE SAMOSPRÁVY

7.1 EKONOMICKÁ KONDÍCIA OBCE

Od kondície a výkonnosti obce vo veľkej miere závisí jej schopnosť prípravy projektovej dokumentácie, prípravy žiadostí a projektov pre nenávratné finančné prostriedky, ale aj schopnosť schválené projekty realizovať. Obec veľmi zodpovedne pristupuje k tvorbe svojho rozpočtu a viacročného rozpočtu, pri čerpaní jednotlivých položiek rozpočtu sa vďaka legislatíve osvedčil systém finančnej kontroly. Fiškálna decentralizácia nenaplnila očakávania, obec na prenesený výkon štátnej správy nedostáva dostatok zdrojov zo štátneho rozpočtu, ale svojim rozumným prístupom dokázala napriek nepriaznivej situácii rozumne hospodáriť. Obec má úverové zaťaženie. V majetku obce sa nachádzajú nehnuteľnosti:

- pozemok reg. „C“ p.č. 332/6, p.č. 332/3, p.č. 646/2, p.č. 328/1, p.č. 282/1, p.č. 332/5, p.č. 782/4, p.č. 329/5, p.č. 332/4, pozemok reg. „E“ p.č. 80, p.č. 106/2, p.č. 109/1, p.č. 109/2, p.č. 110, p.č.408, 392.

- budova obecného úradu obce, hala, miestna komunikácia, zariadenie OŠK, miestna komunikácia pri Kove, miestna komunikácia pri cintoríne, asfaltové ihrisko v areáli základnej školy, chodníky v obci, autobusové zastávky, garáž pri obecnom úrade, altánok pri jazierku, všesportové ihrisko Palinok, budova kultúrneho domu, budova DS, budova základnej školy, besiedka, dielne, Kovodielňa na p.č. 665, budova MKS.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Tabuľka: Základný rozpočtový vývoj obce

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
VÝVOJ PRÍJMOV							
VÝNOSY Z MIESTNYCH DANÍ	60430	57395	58775	60691	60638	60638	60638
NEDAŇOVÉ PRÍJMY	33119	31789	30092	20702	22680	22680	22680
PRÍJMY ZO ŠTÁTNEHO ROZPOČTU CELKOM	111465	112490	148676	163485	142013	130556	130556
ÚVERY Z BÁNK	110000		59000		9000		
OSTATNÉ (DARY, GRANTY, ODPREDAJ...)	2993	1500	3000				
VÝVOJ VÝDAVKOV							
VLASTNÝ VÝKON	326275	326281	341288	344296	358880	358880	358880
PRENESENÝ VÝKON	4793	4913	4448	6989	5300	4900	5000
ZÁVÄZKY	15556	14852	16532	12310	12500	12100	12400
OSTATNÉ (ÚROKY...)	2416	3440	3496	4362	4362	4362	4362

Uvedené v €. Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

7.2 RIADENIE SAMOSPRÁVY

Obec vo svojej činnosti zabezpečuje originálne – samosprávne kompetencie, aj prenesený výkon štátnej správy. Rýchly vývoj informačných technológií a potreba okamžitého prístupu k niektorým informáciám, ako aj program vzájomného prepojenia informácií verejnej správy vyžaduje kvalitné technické zázemie. Obec technické a softwarové zázemie má postačujúce. Obec je zapojená elektronicky do portálov prostredníctvom Dcom.

Výkonným zázemím obce a jej orgánov - obecného zastupiteľstva obce a starostu obce je obecný úrad, ktorý zabezpečuje potrebné organizačné aj administratívne úkony a priestor komunikácie s občanmi. Obec má spolu s ďalšími obcami vytvorený Spoločný stavebný úrad v Michalovciach.

8. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

8.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obec nemá dostatočne vybudovanú a dobudovanú technickú infraštruktúru. V obci je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je v majetku Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Košice. Prietok vody je dostatočný, pre zabezpečenie plynulosti dodávky vody nie je potrebné zväčšiť objem vodojemu v obci.

V roku 1993 bola realizovaná výstavba plynofikácie. Plynofikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom. Po komplexnej plynofikácii obce došlo k zmene

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

používaných tuhých palív v prospech ušľachtilých palív, čo je nesporne prínosom v prospech zlepšenia životného prostredia. Obyvatelia využívajú tuhé palivá len prechodne, aktuálne len podľa vývoja cien v čase, ak je ponuka tuhých palív mimoriadne cenovo výhodná. Územie obce je napojené na rozvody SPP, a.s., závod Košice. Rodinné domy sú zásobované pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody väčšinou z vlastných zdrojov tepla a to formou malých kotlov, prípadne ako etážové vykurovanie na báze zemného plynu.

Systém likvidácie odpadových vôd v obci je nevyhovujúci. Chýba vybudovanie kanalizačnej siete a čistička odpadových vôd. Splaškové odpadové vody v obci sú odvádzané spravidla do zastaralých septikov a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia. Nemaľým problémom je aj zamedzenie vypúšťania časti splaškových odpadových vôd do cestných rigolov zaústených do povrchových tokov.

V obci nie sú žiadne výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Košice. Kapacita tejto rozvodne je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na betónových stĺpoch.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telekom a.s., vyhovujúce pokrytie signálom GSM komerčných operátorov je dostačujúce. Územie obce je pokryté televíznym signálom, obec nie je napojená na káblovú televíziu. Pripojenie na internet je dobré, internet je bežne prístupný pre obyvateľstvo v dostačujúcej miere, kapacite a rýchlosti. Internetové pripojenie je hlavne cez mobilných operátorov.

Obec má vybudované verejné osvetlenie, ktoré je zrekonštruované a zodpovedá súčasným potrebám a podmienkam. Budovanie kamerového systému obec plánuje začať v roku 2021 za účelom zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a zamedzenia vandalizmu. Podrobný stav technickej infraštruktúry v obci je v tabuľke.

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBECNÝ ROZHĽAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	SEPAROVANIE ODPADU
áno	áno	nie	nie	áno	áno	áno

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

8.2 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad, vzhľadom na využívanie poľnohospodárskej pôdy. Obec v súlade s aktuálnou legislatívou zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, kovy a v ďalších komoditách, odvoz sa uskutočňuje podľa harmonogramu do farebných vriec. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu zabezpečuje obec prostredníctvom zmluvného partnera.

V obci sa nenachádza kompostovisko pre biologicky rozložiteľný odpad ani zberný dvor, ktorých výstavbu a prevádzku obec podporí. Na biologicky rozložiteľný odpad má každá domácnosť svoju kompostáreň. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na možný vznik malých nepovolených skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Obec dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne enviromentálne záťaž.

8.3 DOBROVOLNÁ POŽIARNA OCHRANA

Dobrovoľné hasičské zbory majú dlhoročnú tradíciu. Sú zamerané na zásahovú činnosť pri požiaroch, zabezpečujú protipožiarnu prevenciu a výchovu na predchádzanie požiarov v obciach. Aktívne sa zapájajú do protipovodňových akcií. V obci Zemplínska Široká sa nenachádza požiarna zbrojnica ani aktívni dobrovoľní hasiči. V nadväznosti na potrebu rýchleho zásahu v prípade vzniku požiaru obec svoju zákonnú povinnosť rieši iným spôsobom.

9. KULTÚRA A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva kultúrny dom. Technický stav budovy kultúrneho domu vyžaduje v najbližších rokoch rekonštrukciu. Obec má ambíciu modernizovať a rekonštruovať budovu hlavne z hľadiska energetickej úspornosti.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít je pomerne bohatá. Obec každoročne organizuje Novoročný ohňostroj, Fašiangové posedenie pri šiškách, Obecný reprezentačný ples, Oslavy dňa Matiek, Košíkový bál, Oslavy dňa Detí, Oslavy SNP, Oslavy mesiaca októbra – mesiaca úcty k starším, Uvítanie detí, Jubilantov, Stretnutie s Mikulášom a Vianočný stolnotenisový turnaj.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Pre športové aktivity majú obyvatelia obce k dispozícii futbalové ihrisko. Aj napriek týmto možnostiam občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny.

Centrum obce tvorí parčík s lavičkami.

Za ďalšími kultúrnymi, spoločenskými a športovými aktivitami, či do fitness centra majú možnosť obyvatelia dochádzať hlavne do Michaloviec.

Tabuľka: Prehľad športových možností v obci

DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	NEZARIADENÉ IHRISKO, ŠPORTOVÁ PLOCHA	KLZISKO	TENISOVÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	kostol	INÉ
	1	1			1	2	

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

10. STAV PROJEKTOVEJ PRIPRAVENOSTI

Obec Zemplínska Široká má ambíciu pripraviť pre svoje potreby a investície kvalitné investičné projekty v súlade so schváleným dokumentom Programu rozvoja obce. V súčasnej dobe sú pripravené projekty:

- rekonštrukcia cesty Zemplínska Široká – Iňačovce,
- výstavba amfiteátra a parkoviska za obecným úradom obce,
- bezbariérový vstup na obecný úrad obce,
- výstavba optickej siete v obci,
- odkanalizovanie 8 obcí mikroregiónu s čističkou odpadových vôd v Palíne.

Ostatné projekty bude obec pripravovať po schválení Programu rozvoja obce v nadväznosti na časovú os jeho plnenia.

11. ZHODNOTENIE VNÚTORNÉHO PROSTREDIA OBCE

Pre analýzu vnútorného prostredia boli identifikované viaceré kľúčové oblasti, v ktorých spracovateľ sledoval vývoj za posledných minimálne 6 rokov. Hodnotenie vnútorného prostredia je dôležité pre rozpoznanie silných a slabých stránok obce. Pre potreby spracovania Programu rozvoja obce boli identifikované, sledované a vyhodnotené oblasti:

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

geografia, demografia, vzdelanosť obyvateľov, zamestnanosť obyvateľov, domový a bytový fond, zdravotné, sociálne služby a služby občianskej vybavenosti, školstvo, ekonomika, technická infraštruktúra, kultúra a šport. Spracovateľ v jednotlivých oblastiach hodnotenia uvádza k textu aj prehľadné tabuľky.

Medzi silné stránky obce patrí početné zastúpenie obyvateľov v produktívnom veku, prevaha obyvateľov so vzdelaním pre potreby trhu práce, ochota ľudí vzdelávať sa a rekvalifikovať. Silné stránky obce možno hodnotiť ako výborný predpoklad pre rozvoj obce.

Naopak, medzi slabé stránky je potrebné zaradiť hlavne nedostatočnú podporu podnikania a začínajúcich podnikateľov a nedostatok vlastných finančných možností obce pre väčšie rozvojové investície a aktivity.

Podrobné zhodnotenie silných aj slabých stránok obce je v SWOT.

Tabuľka Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát			
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Oblasť dát /téma	Zdroj dát
Geografia	obec	Služby	obec
Demografia	obec	Školstvo	obec
Vzdelanosť	obec	Ekonomika	obec
Zamestnanosť	obec	Technická infraštruktúra	obec
Domový fond	obec	Kultúra, šport	obec

Zdroj: vlastné spracovanie

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

A II. ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

12. EKONOMICKÉ SUBJEKTY A ZAMESTNÁVATELIA V OBCI, MIKROREGIÓNE

12.1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA VÝVOJA NEZAMESTNANOSTI V OBCI

V súvislosti s prechodom slovenského ekonomického systému na trhové hospodárstvo sa následne prejavili zmeny na trhu práce. Nezamestnanosť sa zaradila medzi hlavné negatívne rysy spoločnosti vo viacerých regiónoch Slovenska. Dlhodobá nezamestnanosť sa pritom stala ekonomickým, psychologickým, sociálnym a kultúrnym problémom.

Obec Zemplínska Široká patrí medzi obce, mikroregióny a regióny s dlhodobo vysokou a stabilnou mierou nezamestnanosti. Dôvody takejto miery nezamestnanosti môžeme vidieť vo viacerých príčinách. V prvom rade je to zrušenie a zlikvidovanie viacerých podnikov ľahkého priemyslu, ktoré mali v regióne svoju tradíciu a zamestnávali značný počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Boli to hlavne podniky v oblasti spracovávanía potravín a poľnohospodárskych produktov, poľnohospodárske podniky, samostatne hospodáriaci roľníci aj ďalšie. Okrem zamestnávania tieto podniky zároveň pripravovali na svoje profesie množstvo mladých ľudí v rámci učňovského a stredného odborného školstva. Ľudia, dnes už v strednom veku, vyškolení pre tieto tradičné profesie a remeslá, dnes v tomto regióne nenachádzajú svoje uplatnenie.

V nemalej miere ďalšou možnou príčinou vysokej miery nezamestnanosti je aj malé zastúpenie obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním. Títo obyvatelia by vedeli a mali schopnosti rozvinúť v regióne malé a stredné podnikanie, prípadne pritiahnúť zaujímavého investora pre rozvoj ľahkého priemyslu. V obci je práve opačný trend, kedy obyvatelia regiónu s vysokoškolským vzdelaním sú nútení odchádzať a nájsť si svoje uplatnenie v iných častiach Slovenska a v zahraničí.

Veľkou mierou k vysokej nezamestnanosti prispieva aj nezamestnatelnosť početnej marginalizovanej skupiny obyvateľov.

V neposlednom rade je potrebné poukázať aj na ďalšiu možnú príčinu vysokej miery nezamestnanosti, a tou je nízka kúpyschopnosť obyvateľov obce aj celého mikroregiónu a regiónu. Tá má za následok likvidáciu viacerých drobných podnikateľov, ktorí zabezpečujú predovšetkým predaj poľnohospodárskej produkcie, drobné služby občianskej vybavenosti, opravárenské a drobné stavebné činnosti a podobne, ktoré sa vyskytujú zriedkavo. V záujme poskytovania

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

nízkych cien a prispôsobenia sa kúpyschopnosti obyvateľov títo nemôžu vytvoriť ďalšie pracovné miesta a počítať s rozvojom vlastnej firmy.

Uvedené hlavné príčiny sú dlhodobé a ani vďaka aktívnej politike trhu práce nie sú uspokojivo minimalizované.

Územie obce podľa územnosprávneho členenia patrí do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach, kde sa chodia hlásiť a vybavovať všetky sociálne veci a ktorý sa zaoberá aktívnou politikou zamestnanosti. Je miestom vyhodnocovania trhu práce, evidencie nezamestnaných, sprostredkováva zamestnanie, poskytuje poradenské služby a rekvalifikácie.

12.2 PODNIKATEĽSKÉ ZÁZEMIE

Okrem najväčších zamestnávateľov v regióne pôsobia v obci a jej okolí aj menší podnikatelia a samostatne hospodáriaci roľníci. Menší podnikatelia nezamestnávajú žiadnych ďalších zamestnancov.

Tabuľka Typy podnikateľských subjektov v obci

TYP PODNIKATEĽSKÉHO SUBJEKTU	POČET
Podnikatelia – fyzické osoby	41
Samostatne hospodáriaci roľníci	1
Podnikatelia – právnické osoby	10

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

12.2.1 ODVETVOVÉ ZAMERANIE PODNIKATEĽOV V OBCI

Dominantným podnikateľským odvetvím je poľnohospodárstvo, ľahký priemysel, tiež verejná správa.

12.2.2 NAJVÝZNAMNEJŠÍ ZAMESTNÁVATELIA V OBCI A OKOLÍ

Medzi najvýznamnejších zamestnávateľov z hľadiska optimalizácie nezamestnanosti v obci a mikroregióne patria YAZAKI Wiring technologies Slovakia Michalovce s.r.o., Michatek k.s. Michalovce, HANKE crimp-technik s.r.o., KEREX s.r.o. Michalovce.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

13. NEPODNIKATELSKÉ SUBJEKTY

Na označenie nepodnikateľských subjektov, mimovládnych organizácií, spolkov či združení sa na Slovensku zaužíval pojem tretí sektor. Existencia týchto subjektov a ich zúčastňovanie sa na živote spoločnosti charakterizuje občiansku spoločnosť. V podmienkach územnej samosprávy je to ideálna symbióza, kedy tretí sektor pôsobí v oblastiach, kde dopĺňa manažment samosprávy. Spolkový a záujmový život v obci a v celom mikroregióne má dlhodobú tradíciu.

13.1 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vláde a ani vo vláde nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. Mimovládne organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a spravidla zriadené na verejno-prospešné účely. V podmienkach Slovenska sú mimovládne inštitúcie ako nezávislé výskumné, hodnotiace a poradné organizácie, ich pôsobnosť je globálna so zameraním na vybrané odvetvia spoločnosti a riadenia hospodárstva. V obci Zemplínska Široká nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie.

13.2 SPOLKY A ZÁUJMOVÉ ORGANIZÁCIE

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť.

Aktuálne je v obci aktívna miestna organizácia Jednoty dôchodcov. Obec činnosť spolkov podporuje finančne podľa možností rozpočtu, ale aj nefinančne: poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

14. DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prepravné ťahy sú orientované najmä na cestu II/555, ktorá prepája Michalovce a Veľké Kapušany. Dopravná obslužnosť prostredníctvom ARRIVA Michalovce a.s. je pre obyvateľov obce postačujúca.

Katastrálnym územím obce neprechádza žiadna železničná trať, vlaková zástavka je v Michalovciach.

V obci sa nachádza 3,5 km miestnych komunikácií, ktoré sú čiastočne zrekonštruované, chodníky sú dobudované v intraviláne celej obce, v značnej časti sú zrekonštruované.

15. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Všetko, čo vytvára prirodzené podmienky existencie človeka, tvorí životné prostredie - environment. Je predpokladom jeho ďalšieho vývoja a tvorí ho najmä ovzdušie, voda, pôda, horniny a ďalšie organizmy. Inak povedané, životné prostredie je súbor všetkých činiteľov, s ktorými prichádza do styku živý subjekt, ktorými je obklopený a na ktoré priamo i nepriamo pôsobí. Životné prostredie je jednou z určujúcich zložiek kvality života spoločnosti, logicky tvorí dôležitú súčasť aj pri analýze vonkajšieho prostredia rozvoja obce.

15.1 OVZDUŠIE A HLUK

V katastrálnom území obce Zemplínska Široká sa nenachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, čo pozitívne vplýva na kvalitu ovzdušia. Lokálne je ovzdušie znečistené len výfukovými plynmi cestnej dopravy a spaľovaní tuhého paliva v intraviláne obce. Znečistenie ovzdušia malými znečisťovateľmi bolo čiastočne odstránené plynofikáciou obce. Obec zatiaľ centrálnie nevyužíva žiadne alternatívne zdroje energie iba individuálne občania pri vykurovaní a príprave TÚV.

Zaťaženosť prostredia hlukom v obci je malá. Hluk vzniká hlavne z automobilovej dopravy na ceste III. triedy a miestnych komunikáciách keďže obec Zemplínska Široká nemá priemyselné prevádzky.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

15.2 PÔDA

V katastri obce Zemplínska Široká sa nenachádzajú žiadne významné zdroje znečistenia životného prostredia, je možné predpokladať, že pôdy sú tu málo znečistené, bez ťažkých kovov. Jediným znečisťovateľom sú zastaralé septiky. V súvislosti s hospodárením na pôde sú stresovým faktorom poľnohospodárske meliorácie a rekultivácie, ktoré boli vybudované na pôde v 60-tých až 80-tých rokoch 20. storočia. Ich realizáciou došlo na mnohých miestach k zmene pôvodných rastlinných spoločenstiev.

Kvalita pôdy je ovplyvnená poľnohospodárskou výrobou, aplikáciou hnojív a pesticídov v procese výroby.

15.3 VODNÉ PLOCHY

Obec nepatrí medzi záplavové územia. V katastri obce sa nenachádza žiadny významný priemyselný zdroj znečistenia vôd. Znečistenie povrchových vôd v katastrálnom území negatívne ovplyvňuje absencia splaškovej kanalizácie. Znečistenie vôd sa prejavuje najmä vypúšťaním odpadových vôd z obytných budov do potoka ako aj znečistením tuhým komunálnym odpadom a splaškovými vodami.

15.4 PRÍRODA A KRAJINA

Katastrálne územie obcí Zemplínska Široká nezasahuje do ochranného pásma žiadneho parku či chránenej oblasti.

16. HISTORICKÉ A KULTÚRNE PAMÄTIHODNOSTI, PRÍRODNÉ ÚKAZY A POZORUHODNOSTI

V obci a jej okolí sú možnosti na cykloturistiku, pre návštevníkov obce sú pre návštevu zaujímavé aj kostoly v obci.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

17. ZHODNOTENIE VONKAJŠÍCH VPLYVOV OBCE

Vonkajšie prostredie obce je súhrn faktorov, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť. Externé prostredie a jeho prvky popisuje STEEP analýza, ktorej úlohou je identifikovať faktory ovplyvňujúce obec, jej projekty a výsledné profitovanie. Jednotlivé faktory môžeme rozdeliť do piatich hlavných kategórií, všetky majú spoločné to, že sa jedná o faktory obcou neovplyvniteľné. Riešenie s nimi spojených problémov bude spočívať v prispôbení sa im tak, aby obec aj napriek nim mohla dosiahnuť stanovené ciele.

Tabuľka STEEP analýza

SOCIÁLNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	EKOLOGICKÉ	POLITICKÉ
Demografické zmeny	Vývoj technológií	Nové pracovné príležitosti	Nové trendy ochrany životného prostredia	Politika vlády v konkrétnej oblasti
Zmeny potrieb obyvateľov	Dostupná technológia a využívaná technológia	Využívanie ďalších zdrojov z EÚ	Európska legislatíva v životnom prostredí	Zmena legislatívy
Zmeny správania	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Noví investori	Dôsledky klimatických zmien	Legislatíva verejného obstarávania
Migrácia a imigrácia	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom eGovernmentu	Zmena fiskálnej politiky	Nové záväzky štátu vo vzťahu k EÚ	Presun kompetencií

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre podrobné zhodnotenie vonkajšieho – externého prostredia obce boli identifikované a skúmané niektoré základné oblasti, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, ale obec na ne nemá dosah: Ekonomické subjekty a zamestnávateľia pôsobiaci v obci a v mikroregióne a jeho bezprostrednom okolí, nepodnikateľské subjekty obce, dopravná infraštruktúra a dopravná obslužnosť, životné prostredie a prírodné, historické a ďalšie zaujímavosti obce a okolia. Z uvedených oblastí sa podrobným skúmaním definujú príležitosti a dajú sa predpokladať aj možné ohrozenia. K príležitostiam obce je možné zaradiť prírodu bohatú na možnosti cykloturistiky, potenciál na rozvoj cykloturistiky, k ohrozeniam je potrebné zaradiť globálne nepriaznivé klimatické zmeny a s tým súvisiacu potrebu rôznych opatrení na ochranu územia. Podrobnejšie sú príležitosti a ohrozenia v SWOT.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

A III. ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Univerzálna analytická technika zameraná na zhodnotenie vnútorných a vonkajších faktorov ovplyvňujúcich úspešnosť obce, mikroregiónu sa nazýva SWOT analýza. Najčastejšie je SWOT analýza používaná ako situačná analýza v rámci strategického riadenia, je súčasťou Plánov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí. Autorom SWOT analýzy je Albert Humphrey, ktorý ju navrhol v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. SWOT je akronym z počiatočných písmen anglických názvov jednotlivých faktorov:

Strengths – silné stránky

Weaknesses – slabé stránky

Opportunities – príležitosti

Threats – hrozby, ohrozenia

V SWOT analýze vo všetkých faktoroch budeme sledovať 3 základné oblasti - priority, ktoré tvoria kosť naslednej – strategickú časť dokumentu Programu rozvoja obce Zemplínska Široká:

Ludia a kvalita života

Technická infraštruktúra a životné prostredie

Ekonomický rozvoj a riadenie obce

Ludia a kvalita života – táto oblasť je prvou riešenou prioritou a tomu zodpovedá aj jej záujem a postavenie. Pre zlepšenie kvality života obyvateľov obce boli podrobnejšie analyzované viaceré vstupné informácie analýzy vnútorného prostredia, aj analýzy vonkajšieho prostredia. SWOT analýza sa v tejto oblasti opiera o kapitoly: 3 Krajina, 4 Obyvateľstvo, 5 Občianska vybavenosť a zázemie, 6 Školstvo, 9 Kultúra a šport, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia.

Technická infraštruktúra a životné prostredie – pre SWOT analýzu sú dôležité zistenia v kapitolách: 8 Technická infraštruktúra, 14 Dopravná infraštruktúra, 15 Životné prostredie, 16 Historické a kultúrne zaujímavosti.

Ekonomický rozvoj a riadenie obce – je oblasť, prioritou, ktorú asi najviac ovplyvňuje aktuálne politické dianie a z toho vyplývajúca aplikácia aktuálnej legislatívy. Pre SWOT analýzu sú sledované kapitoly: 7 Ekonomika a riadenie samosprávy, 10 Stav projektovej pripravenosti obce, 12 Ekonomické subjekty a zamestnávateľia v obci a mikroregióne a 13 Nepodnikateľské subjekty.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Pri hodnotení súčasného stavu územia je potrebné zdôrazniť, že aktuálny stav rozvoja obce v porovnaní so stavom pred rokom 2016 možno hodnotiť ako výrazný posun kvality života jej obyvateľov aj ako kvalitatívny posun zázemia, ktoré obec pre svojich občanov zabezpečuje. Úlohou Programu rozvoja obce a jej strategickej časti je tento stav udržať a naďalej rozvíjať.

Tabuľka SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Ľudia a kvalita života</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Stabilizovaný demografický vývoj☐ Silné zastúpenie ľudí v produktívnom veku☐ Flexibilita a mobilita obyvateľov dochádzať za prácou☐ Ochota vzdelávať a rekvalifikovať sa☐ Potenciál na vybudovanie poľnohospodárskych a remeselných dvorov☐ Výhodné podmienky a možnosti pre stavbu nových rodinných domov☐ Možnosti využívania rodinných domov na rekreáciu a víkendové bývanie☐ Záujem obyvateľov zachovávať a propagovať tradície a zvyklosti☐ Záujem obyvateľov o rozvoj obce☐ Dostupnosť služieb v okresnom meste <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Zachovalé územie a jeho atraktivita☐ Primerané zázemie technickej infraštruktúry☐ Organizovanie separovania zberu v obci☐ Bohatý prírodný potenciál☐ Bohaté možnosti zabezpečenia ekoturistiky a cykloturistiky <p>Ekonomický rozvoj a riadenie obce</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Obec bez úverovej záťažnosti☐ Vyrovnané rozpočtové hospodárenie v obci☐ Mimoriadne zaniatený, šikovný a starostlivý starosta☐ Pripravené podmienky pre implementáciu elektronickej komunikácie☐ Dlhodobo dobre zvládnutý manažment projektov☐ Dobré podmienky pre podnikanie v cestovnom ruchu	<p>Ľudia a kvalita života</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Nedostatočné sociálne služby a občianska☐ Slabá prepojenosť vzdelanostnej štruktúry obyvateľov a možnosti trhu práce☐ Nutnosť migrovať za vzdelaním a vyšším vzdelaním☐ Nutnosť migrovať za prácou☐ Neprimerane vysoká nezamestnanosť <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Chýbajúca kanalizácia☐ Chýbajúca čistička odpadových vôd☐ Potreba rekonštrukcie miestnych komunikácií a odstavných plôch☐ Zastaralé a neestetické stĺpy elektrického vedenia☐ Nedostatočne riešená energetická úspora budov <p>Ekonomický rozvoj a riadenie obcí</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Malý záujem obyvateľov o elektronickej komunikácii s obcou pri vybavovaní svojich potrieb a záujmov☐ Nedostatočný záujem podnikateľov spolupracovať s obcou a podporovať jej aktivity☐ Nedostatok finančných možností pre investičné zámery☐ Nepostačujúca propagácia obce a jej kultúrnych, historických a folklórnych tradícií a zvykov a tradičných výrobkov
<p>PRÍLEŽITOSTI</p> <p>Ľudia a kvalita života</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Vybudovanie poľnohospodárskych a remeselných dvorov☐ Využívanie dostupných nástrojov na podporu začínajúcich podnikateľov☐ Využívanie aktívnej politiky trhu práce vo vzťahu k absolventom☐ Motivácia podnikateľov zamestnať obyvateľov	<p>OHROZENIA</p> <p>Ľudia a kvalita života</p> <ul style="list-style-type: none">☐ Odchod mladých ľudí za prácou do mesta a iných regiónov☐ Úbytok detí a starnutie obce☐ Neschopnosť rekvalifikácie dlhodobo nezamestnaných obyvateľov☐ Rastúci podiel sociálne znevýhodnených obyvateľov a v dôsledku toho aj úbytok služieb

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

<p>obce</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Posilnenie rozvoja služieb v cestovnom ruchu ☐ Podpora rozvoja výstavby nových domov <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Využívanie životného prostredia na rozvoj cestovného ruchu, zhodnotenie nevyužitého prírodného potenciálu a miestnych zdrojov ☐ Posilnenie a podpora propagácie zdravých poľnohospodárskych výrobkov a produktov ☐ Využívanie prírodných a kultúrnych zaujímavostí na rozvoj cestovného ruchu ☐ Vybudovanie cyklotrás a náučných chodníkov ☐ Využívanie alternatívnych zdrojov energie ☐ Zabezpečenie energetickej efektívnosti budov <p>Ekonomický rozvoj a riadenie obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Aktívne využívanie možností čerpania nenávratných finančných príspevkov z projektov a grantov ☐ Aktívne zapojenie obyvateľov do diania v obci ☐ Zlepšenie elektronickej komunikácie s obyvateľmi ☐ Aktívna a trvalá propagácia obce a jej atraktivity a možností všetkými prostriedkami ☐ Podpora rozvoja spolkov a prostredníctvom nich aj propagácia folklórnych tradícií ☐ Zvýšenie atraktívnosti a využiteľnosti verejných priestranstiev ☐ Zlepšenie čistoty verejných priestranstiev
--

Zdroj: vlastné spracovanie

<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ohrozenie drobných služieb budovaním zázemia vo väčších mestách ☐ Malý záujem o podnikanie v službách <p>Technická infraštruktúra a životné prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Zánik tradičných remesiel a folklórnych zvykov ☐ Zarastanie pozemkov neudržiavaním krajiny ☐ Zhoršenie prírodného prostredia pre cestovný ruch ☐ Zhoršenie kvality vody v dôsledku nedobudovanej siete kanalizácie <p>Ekonomický rozvoj a riadenie obcí</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Nedostatok financií na rozvojové projekty ☐ Nezáujem občanov o veci verejné ☐ Zánik spolkov

Tabuľka Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

DRUH RIZIKA	OBJEKT RIZIKA	ZDROJ RIZIKA	NEŽIADUCE DÔSLEDKY	PRAVDEPODOBNOSŤ
Individuálne	obec	Nezáujem obyvateľov o realizáciu aktivít v Pláne rozvoja obce	Nenaplnenie vízie a priorit Plánu rozvoja obce	veľmi nízka
Technické	obec	Dopravná zaťaženosť	Zhoršenie životného prostredia	stredná
Ekologické	obec	Identifikácia starých envirozáťaží	Zhoršenie životného prostredia	nízka
Sociálne	obec	Nedostatočné uplatnenie	Migrácia obyvateľov	stredná/nízka
Ekonomické	obec	Nezáujem investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	stredná

Zdroj: vlastné spracovanie

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

B. STRATEGICKÁ ČASŤ

18. VYMEDZENIE POJMOV

18.1 VÍZIA OBCE

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickej časti dokumentu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie a z nej vyplývajúcej realizácie konkrétnych rozvojových projektov v nadväznosti na finančný rámec.

18.2 PRIORITY, CIELE

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Pôvodná hierarchia, štruktúra strategickej časti, definovaná v PHSR z roku 2016 je v súčasnosti aktualizovaná. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

18.3 OPATRENIA, AKTIVITY

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

19. VÍZIA OBCE

Obec Zemplínska Široká v roku 2027 je prosperujúca obec, ktorá svojou aktívnou činnosťou a rozvojom v prospech obyvateľov motivuje ľudí trvalo sa v obci usadiť a vychovávať tu ďalšiu generáciu – čo má pozitívny vplyv na stabilizovaný demografický vývoj obce aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia za prácou cestovať do zahraničia, ale vedú sa uplatniť v obci a blízkom okolí, či regiónu. Obec má vybudovanú kvalitnú a modernú technickú infraštruktúru ústretovú pre životné prostredie, obecné komunikácie a dostatok oddychových zón a zelene vo svojom centre. Obyvatelia prosperujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách, starajú sa o rybníky a predávajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty na predaj obyvateľom okolia a širšieho regiónu, ale aj lokálnym spracovateľom a výrobcami potravín. Podnikateľské prostredie je sústredené na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, zabezpečuje lepšie uspokojenie životných potrieb občanov aj návštevníkov regiónu a zároveň zachováva kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia obce sú hrdí na svoje tradície, tešia sa záujmu návštevníkov regiónu a organizovaním pravidelných sezónnych akcií vedú do obce prilákať stále viac turistov z blízkeho okolia aj zo vzdialenejších regiónov.

20. PRIORITY A CIELE

20.1 PRIORITA: ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozerieť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Najvypuklejším problémom v obci je nepomer medzi ekonomicky aktívnymi obyvateľmi ktorí pracujú v obci a jej okolí a tými, ktorí v pravidelných turnusoch odchádzajú za prácou do vzdialených regiónov a do zahraničia za lepšími možnosťami zamestnať sa. V obci a celom regiónu sa naplno dlhodobo prejavuje nezáujem investorov v ľahkom priemysle usadiť sa tu natrvalo a zabezpečiť ľuďom prácu. Starosta obce a poslanci majú v rukách málo možností a nástrojov, ako motivovať investorov a prilákať ich do plánovaných priemyselných zón. Vplyvom migrácie ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou mimo obce a región je ohrozená kvalita občianskej vybavenosti a využívanie škôl a školských zariadení.

Významným faktorom, ktorý vyvoláva tlak na kvantitatívny ale aj kvalitatívny nárast poskytovania sociálnych i zdravotných služieb, je rastúci počet seniorov. V obci prevažujú obyvatelia s nízkymi príjmami a minimálnymi mzdami, preto aj využívanie sociálnych služieb pre seniorov vyžaduje podporu zo strany obce. Na druhej strane sa očakáva, že celková spoločenská váha seniorov sa vďaka ich predpokladanej vyššej vitalite a spoločenskej aktivite posilní. Preto je

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

dôležité pripravovať podmienky pre ich aktívne zaradenie do spoločenského, ale aj ekonomického diania v obci.

Kvalitu života v obci výrazne ovplyvňuje aj prítomnosť rómskej komunity – marginalizovanej skupiny obyvateľov. V dôsledku demografického vývoja, slabých pracovných príležitostí, ale aj v dôsledku straty prirodzených pracovných návykov sa táto skupina môže časom v obci stať problémom, ako ju začleniť medzi väčšinové obyvateľstvo, ako jej pomôcť v otázke bývania aj v ďalších závažných sociálnych, právnych a zdravotných oblastiach. Východiskom sa už teraz javí spolupráca s „autoritami“ a vytváranie komunitných centier.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplyva aj celková spoločenská atmosféra. V dôsledku starnutia obce sa dôležitou stáva otázka bezpečnosti a prevencie pred sofistikovanými nástrahami ohrozenia obyvateľov. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prílev nových obyvateľov a snád' aj pracovných príležitostí.

GLOBÁLNY CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCE

- ❑ Dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane príťažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život.
- ❑ Zabezpečiť trvalé zvyšovanie kvality života a bezpečnosti všetkých obyvateľov obce aj návštevníkov mikroregiónu.
- ❑ Napomáhať dôstojnému životu a zabezpečovaniu bývania aj pre nízkopříjmové a znevýhodnené skupiny obyvateľov.
- ❑ Motivovať obyvateľov aktívne sa zapájať do riadenia vecí verejných s dôrazom deklarovať záujem o problémy všetkých skupín obyvateľov.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI

- ❑ Rozvíjať úsilie a aktívne využívať legislatívne aj ekonomické nástroje na motiváciu ďalších zamestnávateľov využiť potenciál obyvateľov obce a zvýšiť tak zamestnanosť a príjmy obyvateľov obce.
- ❑ Podporovať aktívnu politiku trhu práce vo vzťahu k dlhodobo nezamestnaným aj vo vzťahu k absolventom a podporovať rekvalifikáciu dlhodobo nezamestnaných.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

- Budovať a rozvíjať občiansku infraštruktúru a služby.
- Prispievať k tvorbe priaznivých životných podmienok pre starších obyvateľov obce.
- Motivovať mladých ľudí usadiť sa trvalo v obci a udržať ich v obci, vytvoriť podmienky pre imigráciu obyvateľov do obce a podporovať individuálnu výstavbu, obnovu siete škôl a predškolských zariadení v obci.
- Vytvárať podmienky pre zblížovanie a výmenu skúseností medzi generáciami.
- Napomáhať rozvoju komunit a zapájaniu sa občanov do aktivít záujmových združení.
- Rozvíjať podmienky pre rozmanité kultúrne, športové, rekreačné aktivity a ďalšie zložky aktívneho trávenia voľného času, vrátane nových foriem.
- Chrániť, užívať a zveľaďovať kultúrne dedičstvo a prírodné bohatstvo a zdroje s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.

20.2 PRIORITA: TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Pre kvalitu života obyvateľov obce je životne dôležitý transport médií. Vodovodné, kanalizačné a ďalšie siete musia zabezpečiť plynulé zásobovanie obyvateľov obcí potrebnými médiami a súčasne mať na zreteli ochranu a zodpovedné nakladanie so zdrojmi. Obec nemá dostatočne dobudovanú kompletnú základnú infraštruktúru, chýba vybudovanie kanalizácie a čističky odpadových vôd. Z dlhodobého hľadiska je napriek tomuto stavu nevyhnutná aj permanentná obnova a modernizácia už existujúcej technickej infraštruktúry. Pre komfort obyvateľov je dôležité mať k dispozícii systém náhradného zásobovania v prípade havárií.

Technicky vyspelá spoločnosť kladie čoraz vyššie nároky na kvalitu telekomunikačných a informačných sietí. Aj keď tieto médiá sú trhom pomerne dobre zabezpečené a zvládnuté, obec sa musí technicky pripraviť aj na aktuálnu potrebu verejnej správy rozširovania implementácie e-governmentu.

Pre zabezpečenie kvality životného prostredia pre ďalšie generácie je potrebné neustále apelovať na obyvateľov obce, aby odpad separovali. Obec má záujem zabezpečiť aj druhotné

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

využívanie bioodpadu v záujme udržiavania kvality pôdneho fondu, ale otázkou dňa je priebežné riešenie ekologických záťaží.

Obec využíva pomerne dobrú sieť dopravnej obslužnosti verejnej autobusovej dopravy a prímestskej hromadnej dopravy. Aj keď dostupnosť a mobilita v konečnom dôsledku napomáha znižovaniu rozdielov medzi regiónmi, obec dopravnú obslužnosť a jej rozvoj vie ovplyvniť len nepriamo.

Kvalitný život v obci je nemysliteľný bez splnenia základných podmienok kvalitného životného prostredia, charakterizovaného dostatočným množstvom zelene, rovnako ako aj verejného priestoru priateľského voči jeho užívateľom, vrátane telesne, zmyslovo postihnutých, rodičov s deťmi a iných špecifických skupín obyvateľstva. Pravidelné udržiavanie parčíkov, zelene a miestnych odpočinkových zón, ich nová tvorba a ochrana, revitalizácia zanedbaných plôch, budovanie územných systémov ekologickej stability, trvalý súlad medzi zastavaným a prírodným prostredím, rovnako ako zachovanie a ochrana kultúrno-historických prvkov, patria k významným aktivitám, ktoré obec pre svojich obyvateľov zabezpečuje.

Obec Zemplínska Široká sa nenachádza v oblasti, kde je vysoké riziko záplav, v obci ani v jej okolí neexistuje ani žiadna priemyselná záťaž či vysokorizikový znečisťovateľ, ktorý výrazne ovplyvňuje kvalitu životného prostredia obyvateľov obce a priľahlého regiónu.

Obec nemôže ignorovať otázku zabezpečenia a správy budúcich zdrojov, najmä vody, energií a pôdy tak, aby kvalita života obyvateľov bola udržiavaná a zvyšovaná aj v budúcich rokoch. S touto ambíciou súvisí aj príprava na dlhodobé klimatické zmeny. Táto príprava závisí vo veľkej miere aj na energetickej koncepcii štátu či Európskej únie. Obec by však mala realizovať aj vlastné opatrenia – zvyšovať energetickú efektívnosť budov, zabezpečovať rezervné a diverzifikované zdroje energií a podobne. S klimatickými zmenami a čoraz častejšími výkyvmi počasia, ktoré sa v našich zemepisných šírkach začínajú vyskytovať musí byť obec zároveň pripravená aj na mimoriadne udalosti a havárie.

GLOBÁLNY CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

- Zabezpečiť modernú, kapacitne aj kvalitatívne dostatočnú dopravnú infraštruktúru a obslužnosť pre súčasné potreby a budúci rozvoj obce.
- Udržiavať a zvyšovať kvalitu prostredia v obci, vytvárať obyvateľom priateľský verejný priestor.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

- ❑ Dobudovať a zlepšiť technickú infraštruktúru obce.
- ❑ Vytvoriť efektívny systém separovania odpadov a druhotného využitia biologicky rozložiteľných odpadov.
- ❑ Zabezpečiť permanentnú obnovu a modernizáciu technickej infraštruktúry, koordinovať aktivity správcov a prevádzkovateľov sietí.

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- ❑ Chrániť a zveľaďovať prírodné bohatstvo a všetky prírodné zdroje a zložky životného prostredia s ohľadom na zachovanie pre budúce generácie.
- ❑ Integrované pristupovať k problematike pôdy a starostlivosti o pôdu.
- ❑ Uskutočňovať prevenciu pred dopadmi klimatických zmien vrátane zvyšovania energetickej efektivity budov a podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie.
- ❑ Zabezpečovať systematickú starostlivosť o zeleň a prírodné prvky, vrátane realizácie územných systémov ekologickej stability.
- ❑ Obnoviť a revitalizovať tradičné prírodné prvky v krajine.
- ❑ Chrániť architektonické hodnoty a vytvárať priateľský verejný priestor.

20.3 PRIORITA: EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE

Obec Zemplínska Široká má v porovnaní s niektorými regiónmi Slovenska pomerne nízku koncentráciu populácie aj v dôsledku nepriaznivého vývoja transformácie ekonomiky a zániku tradičných zamestnávateľov v širšom regióne. Pracovné príležitosti a úspešné ekonomické zázemie patria k hlavným hnacím motorom modernizácie a kvality obce a celého regiónu. Je potrebné hľadať, podporovať a využívať potrebné nové impulzy a kreatívny potenciál miestnych podnikateľov, aby sa dosiahla želaná úroveň pracovných príležitostí v širšom spektre zamerania,

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

vrátane služieb. Významnú úlohu v tomto procese zohráva otvorená a transparentná činnosť manažmentu obce.

Budúcu konkurencieschopnosť a posilňovanie ekonomiky obce je potrebné hľadať v podpore malého a stredného podnikania s využitím domácich zdrojov. Malé a stredné podnikanie je „ekonomickým motorom“ obce. Podpora a motivácia vlastného podnikateľského zázemia, využívanie vlastných dostupných zdrojov na podnikanie a podpora a propagácia podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce a jej okolia s napojením produkcie na rybníctvo a jeho zázemie je vysoko návratnou investíciou obce. Okrem riešenia ponuky pracovných príležitostí to zvyšuje prílev finančných prostriedkov do rozpočtu obce a následne napomáha jej rozvoju. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj podpora sociálnych väzieb v rodine a vzťahu obyvateľov k obci.

Cestovný ruch je jedným z efektívnych nástrojov pre reálnu stabilizáciu ekonomiky obce. Obec je obklopená prírodnou rezerváciou a neďalekými rybníkmi, čo umožňuje rozvoj agroturistiky, aquaturistiky a nenáročnej turistiky či výletov do prírody. Rozvoj cestovného ruchu v obci je cieľený na krátkodobé oddychové aktivity, na folklórne, športové a spoločenské využitie a rozvoj cykloturistiky. Ambíciou obce je propagovať kvalitu miestnych služieb a tradíciu pohostinnosti a spáťosti s prírodou. Ako skvelá príležitosť vytvorenia nových pracovných príležitostí a podpora tradičného cestovného ruchu sa javí rozvoj agroturistiky, podpora rozvoja aquakultúry a nadväzujúcich aktivít, propagácia rybných špecialít, ale aj podpora spoločenského rozmeru rybárčenia a zdravého stravovania. Podobne aj podpora predaja ekologicky nezávadných potravín od domácich drobných poľnohospodárov je kvalitným doplnením tradičného sortimentu ponuky v cestovnom ruchu.

Skvalitňovanie riadenia obce, zvýšenie kvality služieb poskytovaných samosprávou, znižovanie administratívnej záťaže na obecnom úrade, elektronizácia verejnej správy a územnej samosprávy sú oblasti, ktoré musí obec a jej manažment riešiť, aby samospráva mohla plniť stále náročnejšie úlohy a vytvárať podmienky pre udržanie kvality života. Zabezpečenie väčšej účasti občanov na rozhodovaní, rozvoj občianskych iniciatív a celkové zlepšenie komunikácie s obyvateľmi obce sú oblasti, pri ktorých sa môže posilniť transparentné riadenie obce a môže sa dospieť k väčšej aktivite občanov, ich stotožneniu sa s obcou a využiť tak občiansky potenciál pre rozvoj obce.

GLOBÁLNY CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

- Podporovať spoluprácu medzi ekonomickými subjektmi, napomáhať vytváraniu strategických partnerstiev a podporovať rovnomerné rozmiestnenie v podnikateľských odvetviach za účelom vytvárania zdravého a motivujúceho konkurenčného prostredia.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- ❑ Budovať pozíciu obce ako ústretovej lokality pre investície v oblasti podnikania a podpory nových ekonomických subjektov.
- ❑ Vytvárať stimulujúcu podnikateľskú atmosféru v prospech usídľovania sa malých a stredných podnikateľov aj väčších spoločností, presviedčať o výhodnosti lokality nielen vzhľadom k potenciálu vzdelanostného zázemia, ale aj okolitého regiónu.
- ❑ Spravovať obec a usmerňovať jej rozvoj efektívne a transparentne, zvyšovať kvalitu a dostupnosť služieb samosprávy v prospech občanov aj podnikateľov.
- ❑ Podporovať pozitívny vzťah občanov k obci ich aktívnym zapájaním do rozhodovania a aktívnym reagovaním na ich potreby.
- ❑ Zvýšiť a podporovať prístup miestnych podnikateľov k programom a grantom.

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA

- ❑ Pripraviť ekonomické podmienky, stimuly a nástroje na podporu nových podnikateľských subjektov v tradičných oblastiach podnikania.
- ❑ Zachovať a podporovať drobnú poľnohospodársku výrobu nezávadných potravín a výrobkov v obci.
- ❑ Vytvárať podmienky pre vznik a rozvoj tradičných remeselných dvorov s kvalitnými službami, ponukou tradičných poľnohospodárskych výrobkov aj propagáciou územia a zvyklostí
- ❑ Zapájať podnikateľov do možností získať nenávratné finančné príspevky na podporu podnikania v tradičných remeslách a službách.
- ❑ Vytvoriť prostredie uľahčujúce rozvoj podnikania v tradičných odvetviach a v remeslách.

ÚZEMNÝ CIEĽ: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

- ❑ Podporiť vznik a rozvoj služieb v cestovnom ruchu a súvisiacich služieb a propagácie tradícií.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- Využiť kvalitu životného prostredia a rozvíjať možnosti ozdravných a relaxačných pobytov detí, mládeže aj seniorov.
- Zabezpečiť modernizáciu rybníka a jeho zázemia, náučných chodníkov a cyklotrás, spájajúcich atrakcie a služby cestovného ruchu v jednotlivých obciach mikroregiónu.

20.4 HIERARCHIA STRATEGICKÝCH CIEĽOV A PRIORÍT

VÍZIA	Obec Zemplínska Široká v roku 2027 je prosperujúca obec, ktorá svojou aktívnou činnosťou a rozvojom v prospech obyvateľov motivuje ľudí trvalo sa v obci usadiť a vychovávať tu ďalšiu generáciu – čo má pozitívny vplyv na stabilizovaný demografický vývoj obce aj celého regiónu. Obyvatelia už nemusia za prácou cestovať do zahraničia, ale vedia sa uplatniť v obci a blízkom okolí, či regióne. Obec má vybudovanú kvalitnú a modernú technickú infraštruktúru ústretovú pre životné prostredie, obecné komunikácie a dostatok oddychových zón a zelene vo svojom centre. Obyvatelia prosperujú v obnovených tradičných činnostiach, pracujú na malých farmách a predávajú svoje kvalitné a ekologicky nezávadné produkty na predaj obyvateľom okolia a širšieho regiónu, ale aj lokálnym spracovateľom a výrobcami potravín. Podnikateľské prostredie je sústredené na využívanie miestnych zdrojov v oblasti služieb a cestovného ruchu, zabezpečuje lepšie uspokojenie životných potrieb občanov aj návštevníkov regiónu a zároveň zachováva kvalitu životného prostredia pre budúce generácie. Obyvatelia obce sú hrdí na svoje tradície, tešia sa záujmu návštevníkov regiónu a organizovaním pravidelných sezónnych akcií vedú do obce prilákať stále viac turistov z blízkeho okolia aj zo vzdialenejších regiónov.								
	PRIORITA 1 ĽUDIA A KVALITA ŽIVOTA			PRIORITA 2 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE			PRIORITA 3 EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE		
GLOBÁLNY CIEĽ	STABILIZÁCIA OBCE			ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA			SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV		
	OPATRENIE 1.1.1	OPATRENIE 1.1.2		OPATRENIE E 2.1.1	OPATRENIE E 2.1.2	OPATRENIE E 2.1.3	OPATRENIE E 3.1.1	OPATRENIE E 3.1.2	OPATRENIE E 3.1.3
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI			TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA			ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA		
	OPATRENIE 1.2.1		OPATRENIE 1.2.2	OPATRENIE 2.2.1		OPATRENIE 2.2.2	OPATRENIE 3.2.1		OPATRENIE 3.2.2
ÚZEMNÝ CIEĽ	ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI			OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA			VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU		
	OPATRENIE E 1.3.1	OPATRENIE E 1.3.2	OPATRENIE E 1.3.3	OPATRENIE E 2.3.1	OPATRENIE E 2.3.2	OPATRENIE E 2.3.3	OPATRENIE E 3.3.1	OPATRENIE E 3.3.2	OPATRENIE E 3.3.3
	OPATRENIE E 1.3.4	OPATRENIE E 1.3.5	OPATRENIE E 1.3.6	OPATRENIE E 2.3.4	OPATRENIE E 2.3.5	OPATRENIE E 2.3.6			

Zdroj: vlastné spracovanie

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

21. PREROKOVANIE STRATEGICKEJ ČASTI PLÁNU ROZVOJA OBCE

Poslanci obecného zastupiteľstva obce sa stretli na spoločnom prerokovaní strategickej časti Plánu rozvoja obce. Stretnutiu predchádzala aktívna osobná a elektronická komunikácia medzi spracovateľom a starostom. Na spoločnom prerokovaní poslanci súhlasili s vymedzením strategickej časti Plánu rozvoja obce ako aj s vymedzením Priorít a Cieľov. Pre programovú časť Plánu rozvoja boli identifikované potrebné budúce aktivity, ktoré sú pre rozvoj jednotlivých obcí nevyhnutné. Poslanci obecného zastupiteľstva zaviazali spracovateľa implementovať všetky aktivity v programovej časti dokumentu.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť Programu rozvoja obce Zemplínska Široká obsahuje Opatrenia a v rámci nich jednotlivé Aktivity na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych, špecifických aj územných cieľov identifikovaných v strategickej časti dokumentu.

22. PREHĽAD OPATRENÍ A AKTIVÍT

22.1

PRIORITA 1

KUDIA A KVALITA ŽIVOTA

GLOBÁLNY CIEĽ: STABILIZÁCIA OBCE

Opatrenie 1.1.1

Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre budovanie podnikateľskej zóny v snahe podporiť príliv priamych investorov, malých a stredných podnikateľov do obce
- Vybudovanie technickej a prístupovej infraštruktúry k podnikateľskej zóne
- Marketing obce vo vzťahu k podnikateľom a aktívna prezentácia podnikateľských príležitostí a vhodného vzdelanostného zázemia obce, regiónu

Opatrenie 1.1.2

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Vypracovanie a aktualizácia územného plánu obce
- Vysporiadanie pozemkov pre individuálnu výstavbu
- Príprava projektovej dokumentácie na bytovú výstavbu

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- ❑ Vysporiadanie pozemkov pre bytovú výstavbu
- ❑ Výstavba obecných bytov v bytovom dome
- ❑ Príprava projektovej dokumentácie na výstavbu nízkoštandardných bytov
- ❑ Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- ❑ Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- ❑ Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi
- ❑ Výstavba technickej infraštruktúry pre individuálnu výstavbu
- ❑ Podpora individuálnej bytovej výstavby
- ❑ Obnova a modernizácia bytového fondu za účelom energetickej efektívnosti budov
- ❑ Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)
- ❑ Motivácia prílevu nových obyvateľov a mladé rodiny

Opatrenie 1.1.3

Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce

Aktivity:

- ❑ Vybudovanie a modernizácia kamerového systému vo verejných priestoroch obce, kamerové monitorovanie centra obce aj cintorína
- ❑ Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

Opatrenie 1.1.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- ❑ Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- ❑ Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- ❑ Materiálne zabezpečenie a podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí a mládeže v mimovyučovacom čase
- ❑ Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ZVÝŠENIE MIERY ZAMESTNANOSTI

Opatrenie 1.2.1

Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce

Aktivity:

- Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a priľahlých regiónov
- Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- Organizovanie školení, tréningov a rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných a ohrozených nezamestnanosťou
- Zavádzanie aktivít a inovatívnych prístupov zameraných na tých, ktorí vstupujú po prvýkrát na trh práce
- Podpora zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľov s dôrazom na marginalizované skupiny obyvateľstva
- Podpora uplatnenia marginalizovaných skupín na trhu práce
- Využívanie aktivačných činností a absolventskej praxe v obci
- Zapájanie obyvateľov do manažovania a realizácie obecných projektov

Opatrenie 1.2. 2

Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiach v regióne
- Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- Podpora odborného a remeselného vzdelávania pre ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ÚZEMNÝ CIEĽ: ZLEPŠENIE OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

Opatrenie 1.3.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce
- Rekonštrukcia a modernizácia nehnuteľnosti vo vlastníctve obce za účelom poskytnutia priestorov vybraným zdravotným ambulanciam
- Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra poskytovania sociálnych a zdravotníckych služieb s dennou starostlivosťou
- Vybudovanie, materiálne zabezpečenie a modernizácia centra a poskytovanie kvalitných sociálnych a zdravotníckych služieb pre starších ľudí, odkázaných na stálu starostlivosť
- Vybudovanie a materiálne zabezpečenie domova dôchodcov rodinného typu
- Vybudovanie a materiálne zabezpečenie priestorov pre mládež a jej aktivity
- Vytvorenie a stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- Stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- Zabezpečenie preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami, podpora poradenskej činnosti a osvetu

Opatrenie 1.3.2

Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb

Aktivity:

- Podpora rovnomerného rozšírenia ponuky služieb a rozvoja služieb občianskej vybavenosti
- Podpora odbytu miestnych poľnohospodárskych produktov „z dvora“ pre obyvateľov obce a okolia
- Podpora odbytu miestnych remeselných výrobkov a služieb pre obyvateľov obce a okolia
- Vytvorenie nových hrobových miest na obecnom cintoríne
- Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku
- Vytvorenie nového pohrebiska v obci vrátane jeho infraštruktúry

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Opatrenie 1.3.3

Stabilizácia siete škôl v obci

Aktivity:

- Stabilizácia základnej školy a predškolského zariadenia
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budov základnej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia školy
- Podpora tvorby a propagácie zaujímavých a atraktívnych vzdelávacích programov na škole
- Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- Podpora vytvárania neziskových združení priaznivcov školy so samostatnou právnou subjektivitou k prijímaniu grantových prostriedkov pre rozvoj školy
- Organizovanie propagácie škôl aktivitami dní otvorených dverí na škole
- Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- Podpora propagácie školy na webových stránkach

Opatrenie 1.3.4

Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností

Aktivity:

- Rozširovanie a modernizácia vybavenosti školy a školských zariadení, nákup interaktívnych didaktických pomôcok a zariadení
- Podpora zavádzania vzdelávacích programov zameraných na motiváciu pre remeselné zručnosti
- Rekonštrukcia existujúceho športového areálu v základnej škole
- Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- Zavádzanie a využívanie internetu na školách
- Podpora individuálneho vzdelávania detí mimoriadne talentovaných a nadaných
- Podpora individuálneho vzdelávania v rámci integrácie žiakov so zdravotným postihnutím
- Podpora psychologicko-pedagogického poradenstva pre deti
- Podpora alternatívnych metód vyučovania
- Podpora zvyšovania kvalifikácie učiteľov a ich ďalšieho vzdelávania

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Opatrenie 1.3.5

Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí

Aktivity:

- Podpora obyvateľov obce v záujmovej činnosti, generačnej spolupráci a práci s deťmi
- Organizovanie pravidelných športových podujatí
- Podpora využívania športových areálov a podpora aktívneho kondičného cvičenia žien, mládeže, seniorov
- Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- Výstavba a modernizácia priestorov pre športovú klubovú činnosť
- Rekonštrukcia a modernizácia šatní a celej budovy obecného futbalového klubu
- Vybudovanie umelého trávniku na futbalovom ihrisku
- Výstavba, modernizácia a údržba detského ihriska
- Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí
- Dostavba, rozšírenie a modernizácia domu kultúry
- Modernizácia interiérového vybavenia domu kultúry a jeho kuchynskej časti
- Podpora prezentácie výsledkov záujmovej činnosti a tvorby doma aj v zahraničí
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia

Opatrenie 1.3.6

Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií

Aktivity:

- Ochrana, propagácia a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva obce a atrakcií obce
- Podpora a propagácia folklórnych a spoločenských podujatí a aktivít
- Podpora a propagácia tradičnej remeselnej výroby
- Vydanie publikácie o obci a vydávanie ďalších printových materiálov, kalendárov
- Výstavba a vybavenie Múzea tradícií – stála expozícia sedliackeho domu
- Podpora a propagácia zberateľskej činnosti dobových artefaktov

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

22.2

PRIORITA 2

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

GLOBÁLNY CIEĽ: ZVYŠOVANIE KVALITY ŽIVOTA

Opatrenie 2.1.1

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce

Aktivity:

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Výstavba a údržba jarkov a kanálov popri miestnych komunikáciách
- Výstavba, oprava a údržba mostíkov a lávok
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov a priekop
- Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia
- Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
- Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti pri hlavných komunikáciách
- Budovanie bezpečnostných bariér na elimináciu nebezpečných úsekov, vybudovanie bezpečnostného zábradlia

Opatrenie 2.1.2

Rozvoj dopravnej obslužnosti obce

Aktivity:

- Podpora posilnenia regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov
- Podpora vývoja ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov a propagácia trvalo udržateľnej obecnej/regionálnej mobility
- Podpora efektívneho a komfortného prepojenia obce s mestom Michalovce a obcami regiónu verejnou dopravou
- Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy
- Podpora dopravy využívajúcej alternatívne pohonné látky

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Opatrenie 2.1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

Aktivity:

- Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- Modernizácia a jednotný imidž zábran, informačných tabúl a ďalšieho mobiliáru v obci
- Inštalácia a údržba prvkov obecných mobiliárov
- Oprava a rekonštrukcia centra obce
- Výstavba a modernizácia amfiteátra v obci
- Pravidelná údržba čistoty verejných priestranstiev, vrátane cintorína
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- Inštalovanie a obnova informačných tabúl v obci
- Súťaž vo vzhľade domov a dvorov
- Účasť obyvateľov na projektoch utvárania verejných priestranstiev

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: TRVALÝ ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Opatrenie 2.2.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

Aktivity:

- Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia spoločného kanalizačného potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia čističiek odpadových vôd
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- Rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Propagácia nízkouhlíkových stratégií pre obec/mikroregión
- Podpora a postupné zavádzanie distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- ❑ Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenie bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 2.2.2

Podpora ekologického nakladania s odpadom

Aktivity:

- ❑ Likvidácia ekologických záťaží a nelegálnych skládok odpadu
- ❑ Vybudovanie a modernizácia zberného dvora
- ❑ Projektová, technologická a pozemková príprava na vybudovanie skládky pre biologicky rozložiteľné odpady
- ❑ Vybudovanie a modernizácia obecnej skládky pre biologicky rozložiteľné odpady
- ❑ Organizovanie informačnej kampane na podporu individuálnych skládok biologicky rozložiteľných odpadov a domáceho kompostovania
- ❑ Podpora kompostovania a využívania bioodpadu
- ❑ Rozšírenie komodít a modernizácia separovaného zberu odpadu v obci
- ❑ Aktívna motivácia obyvateľov k separovaniu odpadu
- ❑ Osveta obyvateľov zameraná na ekologické nakladanie s odpadom

ÚZEMNÝ CIEĽ: OCHRANA PRÍRODNÉHO A KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Opatrenie 2.3.1

Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Aktivity:

- ❑ Rekonštrukcia obecných budov s ambíciou zníženia energetickej zaťaženia a úspory energií
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia budovy kultúrneho domu s obecným úradom s cieľom zníženia energetickej zaťaženia a úspory energií a s cieľom dosiahnuť energetickú efektívnosť prevádzky
- ❑ Podpora energetickej efektívnosti súkromných domov
- ❑ Propagácia výroby a podpora distribúcie obnoviteľných zdrojov energie
- ❑ Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach a v sektore bývania

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- Podpora a postupné zavádzanie inteligentných distribučných systémov s nízkymi úrovňami napätia
- Osveta o možnostiach úspor energie a obnoviteľných zdrojoch energie vrátane zdrojov ich financovania
- Podpora využitia technológií k úspore energie
- Využívanie alternatívnych zdrojov energie

Opatrenie 2.3.2

Ochrana podzemných a povrchových vôd

Aktivity:

- Riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis
- Modernizácia kanalizačných sietí a čistiarne odpadových vôd
- Ochrana, čistenie a pravidelná rekultivácia vodných plôch

Opatrenie 2.3.3

Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien

Aktivity:

- Spolupráca obce so zodpovednými inštitúciami na vytváranie protipovodňových opatrení
- Zabezpečovanie prevencie povodňových udalostí udržiavaním priepustnosti verejných kanálov a ostatných malých vodných tokov
- Odstraňovanie následkov povodní
- Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy
- Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof
- Osveta obyvateľov pre zvládanie prírodných katastrof

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Opatrenie 2.3.4

Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci

Aktivity:

- Zlepšenie a revitalizácia obecného prostredia vrátane regenerácie opustených poľnohospodárskych (priemyselných) lokalít a zníženia miery znečistenia pôdy a vzduchu
- Zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny
- Zachytávanie vody v mieste jej dopadu
- Podpora zabezpečenia prirodzenej funkcie lesa vo vzťahu k vode
- Údržba potokových korýt

Opatrenie 2.3.5

Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine

Aktivity:

- Spevňovanie, udržiavanie a obnova poľných ciest a ciest medzi rybníkmi
- Budovanie a údržba odstavných plôch pre parkovanie návštevníkov rybníkov
- Výsadba a údržba líniovej zelene pozdĺž ciest
- Údržba trávnatých plôch a neobrábanej pôdy

Opatrenie 2.3.6

Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov

Aktivity:

- Obnova a údržba historických budov

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

22.3

PRIORITA 3

EKONOMICKÝ ROZVOJ A RIADENIE OBCE

GLOBÁLNY CIEĽ: SPOJENIE ÚSILIA SAMOSPRÁVY A PODNIKATEĽOV

Opatrenie 3.1.1

Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov

Aktivity:

- ❑ Vytvorenie a schválenie motivačných podmienok a obecnej legislatívy obce pre vstup domácich a zahraničných malých a stredných podnikateľov (investorov)
- ❑ Vysporiadanie pozemkov a vybudovanie technickej infraštruktúry zóny pre podnikateľov
- ❑ Rekonštrukcia a podpora rekonštrukcie budov a prevádzkových priestorov, ktoré sú potrebné na zabezpečenie rozvoja podnikateľov, remeselných dvorov a služieb
- ❑ Podpora a motivácia novo vzniknutých podnikateľov, samostatne hospodáriacich roľníkov a živnostníkov vo výrobnom a remeselnom sektore a službách dostupnými ekonomickými a legislatívnymi nástrojmi obce
- ❑ Podpora investícií do infraštruktúry, ktoré občanom poskytujú základné služby v oblastiach energie, životného prostredia, dopravy a informačných a komunikačných technológií
- ❑ Podpora rozvoja vnútorného potenciálu, najmä malých podnikateľov a služieb vytváraním sietí, spolupráce a výmeny skúseností medzi obcami a regiónmi
- ❑ Podpora a motivácia malých a stredných podnikateľov, ktorí využívajú domáce suroviny (poľnohospodárstvo, rybolov a s tým spojené ďalšie remeselné aktivity)
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia predajných objektov a nákup technológií a zariadení pre doplnkovú výrobu a spracovanie tradičných materiálov a výrobkov
- ❑ Organizovanie pravidelných trhov a workshopov – vytváranie väzieb medzi malým a stredným podnikaním v regióne a kraji
- ❑ Podpora marketingu domácich podnikateľov, motivácia občanov využívať služby a nakupovať tovary miestnych poľnohospodárov, remeselníkov a podnikateľov
- ❑ Podpora a vytváranie akčných plánov zamestnanosti na všetkých úrovniach a podpora nepretržitého rozvoja partnerských štruktúr na miestnej úrovni

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Opatrenie 3.1.2

Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania

Aktivity:

- Propagácia a pravidelné informácie pre podnikateľov o možnostiach využívania grantov a programov zo štrukturálnych fondov
- Zapájanie miestnych podnikateľov do prípravy a realizácie projektov a grantov v prospech rozvoja obce a podnikateľského prostredia
- Pravidelné informácie o vzdelávacích programoch pre podnikateľov
- Pomoc obce a podpora podnikateľov pri ich využívaní grantov a ďalších podporných programov
- Aktívna spolupráca obce s podnikateľmi pri tvorbe ich projektov a následnej realizácii získaných programov

Opatrenie 3.1.3

Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom

Aktivity:

- Nákup a modernizácia technického vybavenia a notebookov pre obecný úrad
- Nákup a technické zabezpečenie informačných systémov obce a jej úradu
- Nákup a tvorba softwaru pre komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty
- Nákup a tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie elektronických služieb pre občanov v obci
- Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti nových informačných technológií a aplikácie nových softwarov pre pracovníkov obce na obecnom úrade

ŠPECIFICKÝ CIEĽ: ROZVOJ TRADIČNÝCH MOŽNOSTÍ PODNIKANIA

Opatrenie 3.2.1

Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci

Aktivity:

- Podpora zlepšenia a zlepšenie obhospodarovania pôdy
- Podpora mladých farmárov, podpora obce pri zakladaní rodinných fariem, poľnohospodárskych dvorov a ďalších drobných podnikateľov v poľnohospodárstve

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- ❑ Propagácia účinného využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v sektoroch poľnohospodárstva a potravinárstva so zameraním na zvýšenie účinnosti využitia vody v poľnohospodárstve, zvýšenie účinnosti využitia energie v poľnohospodárstve a pri spracovaní potravín, uľahčenie dodávok a využitia obnoviteľných zdrojov energie, vedľajších produktov, odpadov, zvyškov a iných nepotravinových surovín na účely biohospodárstva, zníženie emisií oxidu dusného a metánu z poľnohospodárstva
- ❑ Podpora sekvestrácie oxidu uhličitého v poľnohospodárstve
- ❑ Podpora obnovy a obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov závislých od poľnohospodárstva
- ❑ Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- ❑ Modernizácia, oprava a budovanie poľných prístupových ciest, inžinierskych sietí a ďalšej technickej podpory pre poľnohospodárstvo a ochranu životného prostredia
- ❑ Podpora projektov a investičných aktivít na ochranu životného prostredia a výrobu ekologicky nezávadných potravín
- ❑ Podpora pracovnej mobility a pomoc obce zamestnať sa v poľnohospodárstve trvale alebo v sezónnych prácach ľuďom bez vzdelania a ďalším uchádzačom o zamestnanie

Opatrenie 3.2.2

Stabilizácia odbytu poľnohospodárskej produkcie, poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb

Aktivity:

- ❑ Podpora a propagácia pravidelného predaja poľnohospodárskych produktov „z dvora“ v obci a v regióne
- ❑ Pravidelné organizovanie obecných trhov so zameraním na ochutnávku a predaj miestnych špecialít, kulinárske špeciality a nezávadné potraviny
- ❑ Marketing kvalitných poľnohospodárskych produktov vo vzťahu k obyvateľom regiónu
- ❑ Podpora konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárskej produkcie
- ❑ Podpora integrácie primárnych výrobcov do potravinového reťazca pomocou systémov kvality, propagácie na miestnych trhoch a krátkych dodávateľských reťazcoch, skupín výrobcov a medziodvetvových organizácií
- ❑ Podpora manažmentu rizika poľnohospodárskych podnikov v obci
- ❑ Podpora vzniku kooperačných väzieb medzi poľnohospodármi

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ÚZEMNÝ CIEĽ: VYUŽÍVANIE ĽUDSKÉHO A PRÍRODNÉHO POTENCIÁLU

Opatrenie 3.3.1

Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia priestorov na stálu propagáciu a predaj poľnohospodárskej produkcie
- Výstavba a modernizácia remeselných dvorov a dielní na výroby tradičných produktov
- Výstavba a modernizácia ubytovacích zariadení pre podporu cestovného ruchu
- Výstavba sezónnej reštaurácie
- Vybudovanie informačných a náučných tabúľ v obci a okolí
- Zriadenie a obnova informačnej kancelárie
- Inštalácia medzinárodne uznávaných turistických značení atraktivít cestovného ruchu (kultúrne, technické, historické pamiatky a prírodné atraktivity)
- Vybudovanie a údržba náučných chodníkov
- Výstavba cyklotrasy
- Vybudovanie oddychových a relaxačných zón
- Podpora podnikania a vytvárania služieb v oblasti agroturistiky

Opatrenie 3.3.2

Propagácia obce

Aktivity:

- Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho dedičstva obce
- Vytvorenie krátkodobého marketingového plánu a strednodobej marketingovej a komunikačnej stratégie obce, budovanie pozitívneho mediálneho obrazu obce
- Realizácia marketingových výstupov, pravidelná propagácia aktivít a podujatí v obci s cieľom prilákať návštevníkov z regiónu, kraja
- Pravidelná komunikácia s regionálnymi a celoštátnymi médiami, prezentácia pozitívnych výsledkov aj zaujímavostí obce
- Budovanie komunikačných a informačných väzieb v mikroregióne, spolupráca s obcami, mestami v oblasti komunikácie s médiami
- Podpora a rozvoj projektov medzinárodnej a cezhraničnej spolupráce
- Pravidelná účasť na regionálnych, národných aj medzinárodných veľtrhoch, obchodných misiách, odborných seminároch a konferenciách propagujúcich miestny cestovný ruch
- Vytvorenie propagačných materiálov obce

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

- ❑ Budovanie imidžu obce na základe histórie obce, folklórnych tradícií, tvorby remeselných produktov a tradičných výrobkov, prírodných zdrojov
- ❑ Investície do prezentácie kultúrnych aktivít (kultúrne podujatia, festivaly, prezentácie národného folklóru, zvykov a tradícií, kongresov a sympózií) a remeselných dvorov
- ❑ Podpora prezentácie príležitostí strávenia voľného času (propagácia poľnohospodárskych a kulinárskych špecialít, cykloturistiky a ďalších možností v spolupráci s okolitými obcami)

Opatrenie 3.3.3

Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu

Aktivity:

- ❑ Podpora podnikateľov v oblasti služieb a doplnkových služieb v cestovnom ruchu
- ❑ Podpora účasti podnikateľov na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu doma a v zahraničí
- ❑ Prevádzkovanie malých predajných miest pre návštevníkov obce s cieľom predaja tradičných výrobkov (ľudovo-umelecké výrobky a i.) a poľnohospodárskych produktov
- ❑ Podpora organizovania tradičných jarmokov a trhov
- ❑ Pravidelné informácie o využívaní dotačných programov pre podnikateľov v cestovnom ruchu
- ❑ Metodická a asistenčná podpora obce malým a stredným podnikateľom v oblasti cestovného ruchu

23. INDIKÁTORY OPATRENÍ

Ambíciou Plánu rozvoja obce Zemplínska Široká je v najväčšej miere naplniť jeho očakávania. Programová časť Plánu rozvoja vo svojich Opatreniach a Aktivitách presne identifikuje potreby obce. Tieto Aktivity upresňujú a dopĺňajú identifikátory a ich číselné (explicitné) vyjadrenie počiatočného a želaného stavu. Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov pre jednotlivé Opatrenia a sú zároveň aj základným faktorom pri tvorbe kritérií pre čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu. Na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým Opatreniam je možné takto jednoducho monitorovať priebežné plnenie a realizáciu jednotlivých Aktivít.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Tabuľka Merateľné ukazovatele realizácie aktivít

OPATRENIE		MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	MERATEĽNÝ UKAZOVATEĽ	STAV 2020	STAV 2027
1.1.1	Využívanie ekonomických a legislatívnych nástrojov a podpora výhodných podmienok pre priamych investorov	technická infraštruktúra (cesty)	m	2700	3500
1.1.2	Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci	postavené obecné byty	počet	0	10
1.1.3	Vytvorenie podmienok bezpečného života obyvateľov obce, ochrany ich majetku aj ochrany majetku obce	modernizované kamery	počet	4	10
1.1.4	Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení	komunitné centrá	počet	0	0
1.2.1	Rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitostí na trhu práce	dhodobo nezamestnaní	počet	4	4
1.2.2	Zvýšenie kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce	zamestnaní v regióne	počet	10	10
1.3.1	Budovanie sociálneho zázemia v obci	terénna opatrovateľská služba	počet	0	0
1.3.2	Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb	obchody	počet	1	1
1.3.3	Stabilizácia siete škôl v obci	predškolské zariadenia	počet	1	1
1.3.4	Zlepšovanie vybavenosti a podporovanie využiteľnosti škôl, zavádzanie progresívnych foriem výučby a praktických zručností	interaktívne didaktické hračky	počet	2	2
1.3.5	Rozvoj záujmovej činnosti, športových aktivít a kultúrnych podujatí	multifunkčné ihrisko	počet	1	2
		kluby kultúry	počet	0	1
1.3.6	Podpora miestnych kultúrnych, spoločenských a folklórnych tradícií	obecné múzeum	počet	0	0
2.1.1	Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce	opravené miestne komunikácie	m	1000	3000
2.1.2	Rozvoj dopravnej obslužnosti obce	-	-		
2.1.3	Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev	obecný park	m ²	2000	2000
2.2.1	Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry	kanalizácia	km	0	3,3
2.2.2	Podpora ekologického nakladania s odpadom	separované komodity	počet	7	10
2.3.1	Podpora úsporného nakladania s energiami a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	rekonštrukcia budov na energeticky úsporné	m ²	1500	4000
2.3.2	Ochrana podzemných a povrchových vôd	čistička odpadových vôd	počet	0	1
2.3.3	Zapojenie obce do riešenia protipovodňových opatrení a ochrany pred následkami klimatických zmien	priepustnosť potokov	km	2	4
2.3.4	Revitalizácia pôdy a riečnych systémov v obci	spevnené brehy riek	km	0	0
2.3.5	Obnova a údržba poľných ciest a zelene v krajine	spevnené poľné cesty	m	0	0
2.3.6	Obnova a údržba historických a kultúrnych pamiatok, budov a pamätníkov	obnovené objekty	počet	2	2
3.1.1	Stabilizácia existujúcich podnikateľov, podpora ich rozvoja a motivácia prílivu nových investorov	noví podnikatelia	počet	0	2

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

3.1.2	Zvyšovanie informovanosti a využívanie programov rozvoja malého a stredného podnikania	nenávratné finančné prostriedky	€	2000	4000
3.1.3	Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom	software	počet	1	1
3.2.1	Stabilizácia a rozvoj poľnohospodárskej produkcie a výroby v obci	samostatne hospodáriaci roľníci	počet	2	2
3.2.2	Stabilizácia odbytu poľnohospodárskych výrobkov a podpora remeselných dvorov a služieb	predaj z dvora	počet	0	0
3.3.1	Rekonštrukcia infraštruktúry cestovného ruchu	ubytovacie zariadenie	počet	0	0
		stravovacie zariadenie	počet	1	1
3.3.2	Propagácia obce	propagačný materiál	počet	1	1
3.3.3	Podpora podnikateľských aktivít a služieb v cestovnom ruchu	podnikatelia v službách cestovného ruchu	počet	0	0

Zdroj: vlastné spracovanie

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

D REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť Plánu rozvoja obce Zemplínska Široká identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie Aktivít, systém monitorovania a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obce, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

24. MANAŽMENT PLÁNU ROZVOJA OBCE

Obecné zastupiteľstvo obce

je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Plánu rozvoja obce. Schvaľuje Plán rozvoja obce, jeho aktualizáciu a aktualizáciu jeho častí a schvaľuje hodnotiacu správu realizácie. Vymedzuje činnosť pri operatívnom riadení Plánu rozvoja obce a menuje členov Riadiacej skupiny a členov Pracovných skupín pre jednotlivé problémové oblasti.

Obecné zastupiteľstvo obce ďalej: kontroluje dosahovanie stanovených cieľov, pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie, schvaľuje partnerstvá územnej spolupráce s orgánmi a inštitúciami všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov Plánu rozvoja. Schvaľuje a koordinuje partnerstvá územnej spolupráce aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom za účelom naplnenia Aktivít Plánu rozvoja obce. Má na zreteli vyvážený rozvoj územia.

Starosta obce

je koordinátorom a manažérom realizácie Plánu rozvoja obce. Zvoláva pravidelné stretnutia k Plánu rozvoja, navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu projektov.

Riadiaca skupina

plní funkciu poradného a iniciatívneho orgánu obecného zastupiteľstva v otázkach Plánu rozvoja. Je zložená z troch členov, ktorých zvolilo obecné zastupiteľstvo obce. Dohliada a zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom Plánu rozvoja a Akčných plánov. V súčinnosti s obecným zastupiteľstvom pripravila víziu, stratégiu, aktivity strategického rozvoja obce, koordinuje spoluprácu s externým prostredím na vypracovaní Plánu rozvoja obce.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Riadiaca skupina ďalej: analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty. Sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom. Vede databázy kontaktov, vede prehľad o organizáciách tretieho sektora a podnikateľoch.

Pracovné skupiny

sú vytvorené k jednotlivým problémovým oblastiam Plánu rozvoja obce. Pripravujú na prerokovanie vymedzenie prioritných projektov, plán ich realizácie, využitie zdrojov financovania, plán dofinancovania projektu, hodnotenie realizácie a dopadu projektov a iné. Pracovné skupiny sú zložené z odborníkov na jednotlivé problémové oblasti. Členov pracovnej skupiny schvaľuje obecné zastupiteľstvo obce.

Realizácia Plánu rozvoja vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy. Odporúča sa zriadenie plateného zamestnanca obce, aspoň na čiastočný úväzok za účelom získavania cudzích nenávratných prostriedkov, administrovanie eurofondov, komunikáciu s verejným obstarávateľom či stavebným dohľadom. Zriaďovanie ďalších orgánov v súvislosti s Plánom rozvoja obce je bezpredmetné.

25. MONITOROVANIE A HODNOTENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Plánu rozvoja obce patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Základom aktuálneho prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie aktuálnych projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov Plánu a na dosahovanie cieľov Plánu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie Plánu daný aj externými faktormi mimo dosahu Plánu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny ale aj výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe Plánu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom Plánu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu Plánu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nie sú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces rozvoja. Monitorovanie aj hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení Plánu rozvoja obce v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností.

25.1 MONITOROVANIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

Úlohou obce a jej manažmentu je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia Plánu rozvoja. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie Opatrení a Aktivít Plánu rozvoja s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre manažment vstupy pre rozhodovanie za účelom zlepšenia implementácie Plánu rozvoja, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o realizácii Plánu rozvoja.

Monitorovanie na úrovni Priorít a Cieľov Plánu rozvoja ako celku bude zabezpečovať **Riadiaca skupina**. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie Plánu rozvoja a pre prijímanie rozhodnutí obecného zastupiteľstva, či je potrebné Plán rozvoja aktualizovať, meniť alebo dopĺňať. Zároveň sú tieto údaje využívané v procese priebežného hodnotenia Plánu rozvoja. Monitorovanie prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov definovaných v predchádzajúcej časti Plánu rozvoja. Riadiaca skupina využíva informácie monitorovania Priorít a Cieľov ako podklad pre priebežné hodnotenie Plánu rozvoja, samostatnú monitorovaciu správu Priorít a Cieľov nepripravuje.

V súvislosti s implementáciou Plánu rozvoja je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov (aktivít) zabezpečované zodpovednými projektovými manažermi. Na rozdiel od monitorovania Priorít a Cieľov tuto je potrebné pravidelne pripravovať a schvaľovať monitorovaciu správu. Harmonogram prekladania monitorovacej správy vyplýva z každého

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

realizovaného projektu individuálne. Monitorovacia správa má spravidla aj predpísanú štruktúru a povinné náležitosti podľa pokynov v projekte.

25.2 HODNOTENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

Hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie Plánu rozvoja, jeho súlad s Cieľmi stanovenými v Pláne rozvoja, analyzuje účinnosť realizovaných procesov, vhodnosť nastavenia jednotlivých Opatrení a Aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas platnosti Plánu rozvoja obce sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení platnosti Plánu rozvoja vykonať následné hodnotenie. Výsledky hodnotenia Plánu rozvoja sa zverejnia podľa platnej legislatívy.

Pri hodnotení Plánu rozvoja je potrebné prihliadať na skutočnosť, že stratégiu Plánu rozvoja obce pripravovali reprezentanti obce v určitom reálnom čase a v súlade so svojimi programovými vyhláseniami a predstavami v reálnom čase. Nie všetky ambície ostávajú vplyvom času a rozvoja aktuálne a reálne, nie všetky aktivity ostávajú prioritné a nie všetky ciele je možné zrealizovať. Niektoré aktivity môžu vychádzať z momentálnej situácie v obci, pričom s odstupom času sa môžu javiť ako málo významné. Plán rozvoja obce nie je dogma a nie je to nemenný materiál, je to vytýčenie dlhodobých Priorít a Cieľov obce z pohľadu väčšinových záujmov a poradia financovania. Obecné zastupiteľstvo môže tento materiál dopĺňať a aktualizovať.

Priebežné hodnotenie je séria hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Plánu rozvoja skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť plánovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Plánu rozvoja vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Plánu až po predloženie Záverečnej správy Plánu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne, minimálne raz za dva roky. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenia predkladá Riadiaca skupina obecnému zastupiteľstvu najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy Priorít a Cieľov aj monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného Plánu rozvoja. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutie obecného zastupiteľstva pri ďalšom riadení realizácie Plánu rozvoja za účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných priorít a cieľov. Výstupom priebežného hodnotenia je **Hodnotiaca správa**.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

Následné hodnotenie Plánu rozvoja skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv na rozvoj obce. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania Plánu rozvoja ako celku a identifikuje osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je **Záverečná správa o hodnotení Plánu rozvoja obce Zemplínska Široká**. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie Plánu rozvoja. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí Riadiaca skupina, ktorá ju do 6 mesiacov od ukončenia platnosti Plánu rozvoja predkladá obecnému zastupiteľstvu obce na vedomie.

Hodnotiaca správa a Záverečná správa o hodnotení nemajú predpísanú presnú formu, k náležitostiam správ patrí: aké obdobie hodnotí, akú úroveň Plánu hodnotí (Ciele, Opatrenia, Aktivity), aký bol očakávaný, želiteľný výsledok, plánovaný termín realizácie, rozpočet vnútorných aj externých zdrojov a aký je skutočný výsledok. Správa by mala v závere analyzovať dôvody nesplnených očakávaní a navrhnúť efektívny spôsob nápravy – aktualizáciu Plánu rozvoja, v prípade ukončenia jeho platnosti navrhnúť pri ďalšom schvaľovaní iné priority a ciele. Zo správy má byť zrejmé kto ju pripravil, na základe akého monitorovania a ďalších vstupných informácií. Správu berie obecné zastupiteľstvo na vedomie.

Tabuľka Časový harmonogram monitorovania a hodnotenia Plánu rozvoja

HODNOTENIE	ČASOVÝ PLÁN	PERIODICITA/DÔVODY
PRIEBEŽNÝ MONITORING	2020, 2021, 2023, 2024	z dôvodu aktualizácie Plánu rozvoja
OPERATÍVNY MONITORING	podľa realizácie projektov	
PRIEBEŽNÉ HODNOTENIE ČASTI PLÁNU ROZVOJA	2020, 2021, 2023, 2024	
AD HOC MIMORIADNE HODNOTENIE	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených priorít a potreby iných cieľov
ZÁVEREČNÉ HODNOTENIE	v závere platnosti Plánu rozvoja	

Zdroj: vlastné spracovanie

26. KOMUNKÁCIA PLÁNU ROZVOJA

Starosta ako reprezentant obce bude dohliadať na zverejnenie hodnotiacich správ pre obyvateľov a ďalšie zainteresované subjekty na verejnej časti obecného zastupiteľstva a prostredníctvom web stránky samosprávy obce, aby mala verejnosť pravidelné priebežné informácie o stave implementácie Plánu rozvoja, o realizácii prebiehajúcich projektov ako aj

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

informácie o možnostiach získania nenávratných finančných prostriedkov v rámci partnerstva s obcou. Za komunikáciu s poslancami aj s verejnosťou je zodpovedný starosta obce.

27. AKČNÝ PLÁN NA ROKY 2020 - 2022

Tabuľka Akčný plán 2020 - 2022

OPATRENIE, AKTIVITA	TERMÍN (ROK)	ZODPOVEDNÝ	FINANCOVANIE
PRIORITA 1			
Opatrenie 1.1.2			
Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci			
Aktivita Vypracovanie a aktualizácia územného plánu obce	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Vysporiadanie pozemkov pre individuálnu výstavbu a pre bytovú výstavbu	2020 - 2022	obec,	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi a pre individuálnu výstavbu	2020 - 2022	starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Príprava projektovej dokumentácie na bytovú výstavbu	2020 - 2022	obec,	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba obecných bytov v bytovom dome	2020 - 2022	starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)	2020 - 2022	obec,	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Opatrenie 1.3.2			
Modernizácia a rozvoj základnej infraštruktúry služieb			
Aktivita Vytvorenie nového pohrebiska v obci vrátane jeho infraštruktúry	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
PRIORITA 2			
Opatrenie 2.1.1			
Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry obce			
Aktivita Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba a údržba jarkov a kanálov popri miestnych komunikáciách	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

			účasť obce max 5%
Aktivita Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov a priekop	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
PRIORITA 3			
Opatrenie 3.1.3 Modernizácia technického a technologického zázemia obecného úradu a online dostupnosť služieb a portálov verejnej správy občanom a podnikateľom			
Aktivita Nákup a modernizácia technického vybavenia a notebookov pre obecný úrad	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%
Aktivita Nákup a technické zabezpečenie informačných systémov obce a jej úradu	2020 - 2022	obec, starosta obce	s využitím podpory grantov a nenávratných finančných prostriedkov; finančná účasť obce max 5%

Zdroj: obec Zemplínska Široká, 2020

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

E FINANČNÁ ČASŤ

Zdroje financovania Ciel'ov, Opatrení a Aktivít, definovaných v Pláne rozvoja obce Zemplínska Široká tvoria dôležitú časť dokumentu. Finančný plán je reálnym odrazom schopnosti obce realizovať konkrétne Aktivity a tým aj životaschopnosti celého dokumentu. Náročnosť viacerých plánovaných aktivít predpokladá viacdrojové financovanie.

Aktuálna legislatíva umožňuje pre regionálny rozvoj využívať okrem vlastných zdrojov (rozpočet obce) aj zdroje zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev, zo štátnych účelových fondov, z prostriedkov fyzických osôb, z prostriedkov právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií i ďalších subjektov. Doplnkovým zdrojom sú finančné prostriedky z Európskej únie.

Plán rozvoja obce Zemplínska Široká je rozvojovým dokumentom obce. Obec v nadväznosti na strategickú, programovú aj finančnú časť tohto dokumentu každoročne pripraví svoj rozpočet (jednoročný aj viacročný) tak, aby bola pripravená finančne zvládnuť plánované aktivity, aj v súvislosti s Akčným plánom na daný rok a s využitím možností externých zdrojov. Plán rozvoja obce je strednodobým rozvojovým dokumentom. Obec pri jeho schvaľovaní zobrala do úvahy fakt, že z dôvodu strednodobosti (do roku 2027) nie je možné finančnú časť plánovaných aktivít čo do objemu plánovaných finančných prostriedkov presne vymedziť, len rámcovo predpokladať. Spresňujúci finančný plán je preto dynamicky sa vyvíjajúcou časťou Plánu rozvoja. Do jeho finálnej podoby vstupujú viaceré faktory, predovšetkým miera inflácie a vývoj cien prác a tovarov všeobecne. Obec Zemplínska Široká sa každoročne bude zodpovedne v rámci prípravy rozpočtu obce venovať aj rozsahu objemu kapitoly pre aktivity vyplývajúce z Plánu rozvoja obce. Finančné manažovanie aktivít tak bude každoročne pripravené v reálnom objeme možností a potrieb. Zodpovedný prístup s ambíciou naplniť očakávané Ciele Plánu rozvoja deklaruje obec Zemplínska Široká rámcovým rozpočtom k jednotlivým Opatreniam.

Finančná náročnosť Plánu rozvoja obce Zemplínska Široká počas jeho platnosti a predpokladaný objem vlastných zdrojov počas jednotlivých rokov deklaruje ambície obce a jej reprezentantov zabezpečiť rozvoj a zlepšiť podmienky života svojich občanov.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

ZÁVER

Schválený Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zemplínska Široká je otvorený dokument, ktorý sa môže dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Slúži ako rozvojový dokument pre obec a jej obyvateľov a podnikateľské zázemie. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených Cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Dôležitým faktorom sú aj komplikované vlastnícke vzťahy v obci. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov do rozvoja obce. Realizátorom Plánu rozvoja obce Zemplínska Široká nie je len samotná obec, ale aj obyvatelia, miestni podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach počíta s viaczdrojovým financovaním.

Realizáciu Plánu rozvoja riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce. Raz ročne reprezentanti obce priebežne vyhodnotia realizáciu Plánu rozvoja a Akčných plánov na daný rok. Zároveň dohodnú Akčné plány na najbližší rok.

Plán rozvoja obce – ako strednodobý dokument – je možné kedykoľvek aktualizovať. Cieľom aktualizácie je identifikovanie vývojových tendencií a udalostí v obci a ich využitie k aktualizácii tak, aby nedošlo k zásadnej zmene vízie, priorít a cieľov. Z dôvodu stability je doporučené prípadnú aktualizáciu prevádzať v určitých časových intervaloch v nadväznosti na ročné hodnotenie. Komplexná aktualizácia Plánu rozvoja sa bude realizovať pred ukončením platnosti súčasného dokumentu.

Plán rozvoja obce je uverejnený na webovej stránke obce a je tak prístupný obyvateľom, podnikateľom aj širokej verejnosti. Plán rozvoja nerieši a ani nevlýva na územia NATURA 2000.

PROGRAM ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ

SCHVÁLENIE PLÁNU ROZVOJA OBCE

DOKUMENT	PLÁN ROZVOJA OBCE ZEMPLÍNSKA ŠIROKÁ ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia a stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PHSR; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu územia; je členená na ANALÝZU VNÚTORNEHO PROSTREDIA, ANALÝZU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA, hodnotenie realizácie existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov a zhodnotenie súčasného stavu územia (SWOT); STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, formuláciu a návrh stratégie, a výber a popis strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja; PROGRAMOVÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám a súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt; REALIZAČNÁ ČASŤ: je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja formou akčných plánov; FINANČNÁ ČASŤ: obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Plán rozvoja obce Zemplínska Široká je spracovaný „na kľúč“ s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Plánu rozvoja je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí Plánu rozvoja boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad, Katastrálny úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Plán rozvoja obce je v súlade s koncepčnými dokumentmi vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. OBDOBIE SPRACOVANIA: Plán rozvoja obcí bol spracovaný v období december 2019 – marec 2020 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z dvoch členov. PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva zo siedmich členov a k príprave Plánu rozvoja sa členovia pracovnej skupiny stretli 2x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Plán rozvoja obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou Zemplínska Široká a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
PREROKOVANIE	Plán rozvoja obce Zemplínska Široká bol prerokovaný a pripomienkovaný na obecnom zastupiteľstve dňa:
SCHVÁLENIE	Plán rozvoja obce Zemplínska Široká bol schválený na obecnom zastupiteľstve dňa: